Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 1 апрель 1973 йил, якшанба | № 77 (15.551) | Баҳоси 2 тийин.

БУГУН — ГЕОЛОГЛАР КУНИ

ЧОРВАДОРЛАР УЧУН ЗАРБДОР ДАМЛАР

КАСБИМИЗ — ФАХРИМИЗ

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ЎСТИРИШГА — ЯРИМ МИЛЛИОН ҚЎЗИ

Қоракўлчилик отарлари бу йил кўплаб қўзи олади. Ҳозиргача республика совхозлари ва колхозларидан ярим миллион бош қўзи ўстиришга қолдирилди. Бу ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан икки ярим баравар кўпдир. Қишлов муваффақиятли ўтказилганлиги, шунингдек эрта келган баҳор кўп қўзи олишга имкон берди. Ҳозир Сирдарё, Самарқанд, Қашқадарё ва Сурхондарё областларининг яйловларида янги ўсиб чиққан ўтлар кўп. Қўйлар бу ерда янги ширали ўтни етарлича топа олади.

Республика қоракўлчилари бу йилги мавсумнинг қулай шароитларидан беками-кўст фойдаланишга қарор қилдилар. Улар қоракўл тайёрлаш билан бирга кўплаб қўзини ўстиришга, биринчи навбатда эрта баҳорда туғилган энг бақувват ва энг соғлом қўзиларни қолдиришга интилмоқдалар.

Республика совхозлари ва колхозларида ҳар юз бош совлиқдан ўтган йилдагига нисбатан анча кўп қўзи олинди. Ҳозиргача ўрта ҳисобда 132 тадан қўзи олинди.

Қўзилатиш кампанияси кундан-кунга тобора кенг кўлам касб этмоқда. Ўзбекистоннинг шимоли — Хоразм области ва Қорақалпоғистон автоном республикасида ҳам қўзилатиш кампанияси бошланди. Сурхондарё областида эса ҳозиргача совлиқларнинг ярмидан кўпи қўзилади. (ЎзТАГ).

ХАЗИНА ИЗЛОВЧИЛАР

Ўзбекистон ССР геология министри, Ленин мукофоти лауреати Ҳ. Т. ТЎЛАГАНОВ билан суҳбат

— Аввало, Ўзбекистон геологлари тўққизинчи беш йилликнинг қолган йилларида қандай вазифаларни бажармоқчи эканлигини гапириб берсангиз?

— 1975 йилга қадар, жумладан, Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг хом ашё базасини кенгайтириш керак. Бу районда бир қанча мис ва полиметаллар запасларини давлат тасдиғига тақдим этиш мўлжалланган. Кейинги вақтларда очилган олтин конларини разведка қилиш ҳам тугалланади. Айни вақтда қалайи, висмут ва вольфрам конларини қидириш иши кенгайтирилади. Самарқанд областида вольфрам қазиб олаётган корхоналар яқинида очилган Яхтон вольфрам конининг запасларини ҳам яқин келажакда давлат тасдиғидан ўтказишимиз лозим.

Ўзбекистоннинг жануби тўғрисида ҳам гапирмоқ керак. Бу райондаги ривожланиш истиқболлари ҳали ҳеч қачон бунчалик катта бўлмаган эди. Шу йилнинг ўзидаёқ бу ерда тоғдаги Хандиз посёлкаси ёнида рангли металлар конининг участкаларидан бирини ўрганиш асосан тугалланади. Бу ерда каттагина табиий бойликлар яшириниб ётибди, деб ўйлаш учун асос бор. Норак ГЭСи Хандизга яқин эканлиги ва ҳозирнинг ўзидаёқ ГЭСдан Ўзбекистон жанубига электр сими тортилаётганлиги ҳисобга олинса, яқин келажакда Олмалиқ сингари янги индустриал комплекс барпо этиш мумкинлигини тасаввур қилса бўлади.

Бизнинг нефть ва газ қидираётган пармалаш бригадаларимиз тобора каттароқ майдонларни қамраб олмоқдалар. Планга мувофиқ улар беш йиллик охиригача камида 185 миллиард куб метр янги газ запасларини, шунингдек нефть конларини кончиларга топширишлари лозим.

— Ўзбекистон ер ости хазиналарини қидирувчилар белгиланган режаларни шараф билан бажаришларига шак-шубҳа йўқ.

— Ўз-ўзидан равшанки, пировард якунлар тўғрисида ҳозирча аниқ гап айтиб бўлмайди, лекин энг муҳими — геологларнинг бу сафарги байрамигача қўлга киритилган марралардан чекинмаймиз, деб ўйлайман. 1971—1972 йилларда Ўзбекистон геолог-разведкачилар коллективлари Бутуниттифоқ ва республика социалистик мусобақасида кўп марталаб биринчи ўринни олган эдилар. СССРнинг эллик йиллиги шарафига ўтказилган мусобақада «Самарқандгеология», «Бухоранефтегазразведка» трестларининг, илмий-ишлаб чиқариш гидрогеология бирлашмасининг коллективлари юбилей фахрий нишонлари билан мукофотланди. Саккизта илғор коллектив фахрий дипломлар билан тақдирланди. Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида олинган оширилган социалистик мажбуриятларни «Тошкентгеология» тресги мастерларидан С. Қаюмов, Н. Пригунов; самарқандликлардан М. Шульгинов, Н. Осадчий, В. Филатов; қаршилик нефть ва газ разведкачиларидан М. Шаропов, А. Азимов, И. Хазиев бригадалари; бухоролик Н. Белокопитов, А. Файзуллаев, Р. Арзиев бошлиқ пармачилар коллективлари, Қорақалпоғистон экспедициясидан В. Капушенко бригадаси; илмий-ишлаб чиқариш гидрогеология бирлашмасининг К. Жўраев, А. Волков, В. Ҳакимов бошлиқ бригадалари шараф билан бажармоқдалар.

Кўпчилик ишлаб чиқариш коллективларининг зарбдор меҳнати туфайли беш йилликнинг икки йили ичида олтин, табиий газ, плавик шпат запасларини кўпайтириш планлари ошириб бажарилди: ўн еттита конга доир ҳисоботлар давлат тасдиғига тақдим этилди. Шу конлардан ҳар бирининг запаси планда белгиланганидан анча ортиқ.

Мурунтов конини муваффақиятли равишда ўрганиш ишлари давом эттирилди. Қисқа вақт ичида Навоий электр-химия комбинати учун Тоштуз кони ва шу ерда қурилаётган цемент заводига керакли хом ашё кони топиб берилди. Нефть ва газ чиқиши мумкин бўлган 29 та истиқболли структура разведка қилиш учун тайёрлаб қўйилди. Ер ости сувларини қидириб топиш планлари бажарилди. Бундан ташқари камсув районларда сал кам 20 та қудуқ пармаланиб, деҳқонларга топширилди. Газ ва нефть, плавик шпат қимматбаҳо металлар чиқадиган 14 та кон саноат усулида ўзлаштириш учун берилди. Оширилган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилаётганлиги натижасида ташкилотларимизнинг кўпчилиги ўзларининг беш йиллик планларини 1973 йилнинг 7 ноябригача бажариб бўладилар, деб умид қилиш мумкин.

— Бундай муваффақиятларга қандай йўллар билан эришилмоқда?

— Биз, аввало, техника тараққиётига ва меҳнатни ташкил этишни такомиллаштиришга асосий эътиборни қаратмоқдамиз. Илмий-тадқиқот институтларимиз разведка қилиш учун истиқболли бўлган районларни аниқ белгилаш, кон қазиш ва қудуқ пармалаш технологиясини яхшилаш имконини берадиган бир қанча лойиҳаларни тайёрлаб беришди. Тадқиқот ишларини бажаришнинг математик методлари анча активроқ жорий этила бошлади, электрон-ҳисоблаш машиналаридан кенгроқ фойдаланилмоқда, бу эса кўп вақт ва маблағни тежайди.

Геофизик тадқиқотларнинг янги методлари, анча илғор пармалаш техникаси, жумладан, олмосли пармалаш асбоби қўлланилмоқда. Меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш соҳасида кенг комплексдаги тадбирлар амалга оширилмоқда.

Бизда ҳали материал-техника таъминоти, мавжуд ресурслардан рационал фойдаланиш соҳасида ҳал этилмаган бирталай проблемалар бор. «Ўзбекгеология» автомат бошқариш системаси ана шу қийинчиликларни бартараф этишда бебаҳо ёрдам беришига аминмиз. Ҳозир бу система жадал суръатлар билан ишлаб чиқилмоқда. Автомат бошқариш системасига доир техникавий топшириқ тайёр қилиб қўйилди, кадрлар ўқитилмоқда.

— Ҳабибулла Тўлаганович, Ўзбекистондаги минерал ресурсларнинг ва республика геология хизматининг ҳозирги аҳволини қисқача гапириб берсангиз?

— Олимлар ва меҳнаткашларнинг кўп авлодлари барпо этган геология хизматимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. СССРдаги барча халқларнинг қардошларча ёрдами туфайли ер ости хазиналарини қидириб топишнинг фан ва техника илғор ютуқлари билан қуролланган замонавий индустрияси барпо этилди. Нефть ва табиий газ, мис, рух ва қўрғошин, вольфрам ва молибден қазиб олинаётган ўнлаб конлар очилиб, аниқлаб берилди. Ўзбекистонда олтин қазиб чиқарадиган саноат базаси вужудга келтирилганлиги, шунингдек пардозлаш плиткалари, электр ва радиокерамика, абразив, электрод, лак-бўёқ ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун хом ашё ҳисобланган волластонитнинг СССРдаги биринчи кони разведка қилинганлиги геологларнинг катта муваффақияти бўлди.

Эндиликда республикада тальк, бентонит тупроқлари, калий тузлари, тош туз, бинокорлик материалларининг катта-катта конлари бор. Республикадаги 100 дан ортиқ шаҳар ва аҳоли яшайдиган йирик пунктни сув билан таъминлаш проблемасини геологлар ҳал қилиб беришди, 30 миллион гектар яйловга сув чиқарилди, суғориладиган деҳқончилик эҳтиёжлари муваффақиятли равишда қондирилмоқда.

Хуллас, кўп иш қилинди. Лекин КПСС XXIV съезди ишлаб турган корхоналар яқинида, шунингдек янги районларни ўзлаштириш иқтисодий жиҳатдан манфаатли бўлган жойларда ер ости бойликларини қидириб топишни кучайтириш вазифасини ўртага қўйди. Ўзбекистонни худди ана шундай район дейиш мумкин.

Беш йилликнинг ўтган икки йили якунлари — партия қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш гаровидир. Республиканинг барча геолог-разведкачилари беш йилликнинг қолган уч йили программасини ҳам бажаришлари шубҳасиз.

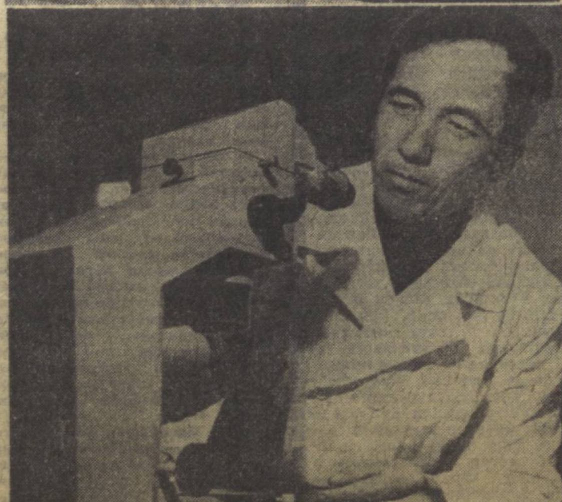

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. Абдуллаев номли геология ва геофизика институти ходимлари республика территориясидаги тупроқ қатламларининг геологик ва геохимик хоссаларини комплекс тадқиқ қилмоқдалар. Улар фойдали қазилмаларнинг жойлашиш ва ҳосил бўлиш қонуниятларини ўрганишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйишган. Юқоридаги суратда геофизика лабораториясининг ходимлари А. Носиров, Б. Йўлдошева ва Ф. Зуннунов ўртоқлар ернинг чуқур қатламларидаги жисмларнинг сейсмограммасини кўздан кечирмоқдалар. Пастдаги суратда эса, шу институтнинг тоғ жинслари ёшини ўрганувчи лаборатория ходими, инженер-геолог Ж. Маҳмудов янги минералларнинг таркибини ўрганмоқда.

И. Глауберзон фотолари.

ЧИГИТ ЭКИШГА ШАЙМИСИЗ?

МАРРА — 18 МИНГ ТОННА

Бундан 5-6 йил муқаддам Мирзачўлда очилган янги совхозларнинг энг пешқадамлари 10 минг тонналик хирмон учун курашарди. Сирдарё области Ильич районидаги Г. Титов номли совхоз деҳқонлари ўтган йили 17 минг тонналик маррани эгаллаб, бу йил 18 минг тонна пахта етиштиришни мўлжал қилиб олдилар.

Бундай юқори кўрсаткичларга қандай эришилди? Ер захини қочириш, шўр босган майдонларга ёпиқ вертикал ва горизонтал дренажлар ёткизиш, алмашлаб экиш системасига ўтиш эвазига тупроқнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Пахта ҳосилдорлиги эса муттасил ошиб борди. Хўжаликнинг илғор бўлимлари гектаридан 35-40 центнердан ҳосил кўтармоқда. Бригадаларда бу рақам 45 центнерга етди. Қувондиқ Абдураззоқов ва Қувон Турдиев бошлиқ байроқдор бригадалар гектаридан 46 центнердан ҳосил олмоқдалар.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йилида илғор бўлим, бригада коллективлари оширилган мажбурият қабул қилишди. Умар Саидқулов, Нормамат Абдуллаев, Эргаш Эшмуродов бошлиқ бўлимлар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар. Жўра Аҳмедов, Қувон Турдиев, Малик Орзиқулов, Қувондиқ Абдураззоқов бошлиқ бригадалар гектаридан 45-48 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Ҳозир совхозда иш қизғин, барча техника чигит экиш кампаниясига тахт қилиб қўйилди. Мавжуд 132 пахтачилик бригадаси ва 12 бўлим бошлиғи, мутахассислар чигит экиш бўйича қисқа агротехника курсларида ўз малакаларини оширдилар. Уруғлик чигит етарли ғамлаб қўйилди. 3 минг тоннага яқин минерал ўғит ташиб келтирилди.

— Хўжалигимиз пахтакорлари, — дейди совхоз директори Саттор Усмонов, — чигит экишни қисқа муддатда — 6 кун ичида тугаллаш тадбирларини белгилади. 45 киши механизаторлар курсини тамомлаб, чигит экишга шай бўлиб турибди.

Ж. ИСРОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

ЭРТАГИ САБЗАВОТ ЭКИБ БЎЛИНДИ

Ўзбекистонда эртаги сабзавот экинларини экиш асосан тугалланди. Ҳаво совуқ бўлганлиги сабабли Хоразм ва Қорақалпоғистонда бу ишлар бирмунча орқага сурилди. 15 минг гектар ерга пиёз, ош лавлаги, сабзи, редиска, укроп экилди, эртаги карам кўчати ўтқазилди, унинг ҳосили май ойининг бошларида йиғиштириб олинади. Эртаги картошка пландагидан кўпроқ экилди.

Эрта пишар сабзавот республикадаги жами сабзавот майдонларининг қарийб учдан бир қисмини эгаллайди. Тошкент, Сурхондарё областларида шу экин ерларининг ярмисига уруғ ташланди. Шуниси характерлики, ҳамма областлар ва Қорақалпоғистонда бу йил баҳорда ўтган йилдагига нисбатан сабзавот экишга анча зўр ҳаракат билан киришилди. Илиқ баҳор кунлари бунга қулай шароит яратди.

Деҳқонлар бодринг экишга, помидор, болгар қалампири кўчатларини очиқ ерга ўтқазишга тайёргарлик кўрмоқдалар. (ЎзТАГ).

А. Н. Косигин Марокаш министрини қабул қилди

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 30 мартда Кремлда Марокаш савдо, саноат, шахталар ва савдо флоти министри Абдуқодир бин Слиманни қабул қилди. У иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик юзасидан ҳукуматлараро Совет — Марокаш доимий комиссиясининг учинчи мажлисида Марокаш делегациясига бошчилик қилмоқда.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи билан Марокаш ўртасидаги савдо, иқтисодий ва техникавий ҳамкорликка доир, шунингдек ана шу ҳамкорликни ўзаро манфаатли асосда янада ривожлантиришга оид бир қанча масалалар тўғрисида гап бўлди. (ТАСС).

ЮКСАК УНВОН

Совет тасвирий санъати соҳасидаги катта хизматлари учун СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Аминадав Моисеевич **Каневскийга** СССР халқ рассоми фахрий унвони берилди.

* * *

Совет музика санъатини ривожлантиришдаги катта ютуқлари учун Москва концертининг солисти Людмила Георгиевна **Зыкинага** СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан СССР халқ артисти фахрий унвони берилди. (ТАСС).

ДЕПУТАТЛАР НАЗОРАТИ ОСТИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети халқ маорифи доимий комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Комиссия мактаб ёшидаги болаларни давлат йўли билан ҳисобга олиш қандай аҳволда эканлиги тўғрисида республика Маориф министрлигининг ҳисоботини муҳокама қилди. Наманган областидаги корхоналар болаларнинг ёз фаслида дам олишини қандай уюштирганликлари ҳақида область ижроия комитетининг ҳисоботи ҳам тингланди.

Қараб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди. (ЎзТАГ).

БЕДА ВА МАККАЖЎХОРИ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида беда ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 31 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — беда экилган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида, тўртинчи стун — маккажўхори экилган майдон (гектар ҳисобида); бешинчи стун — планга нисбатан процент ҳисссбида.

Сурхондарё	8210	102,3	3600	36,0
Сирдарё	22953	95,5	6860	41,8
Андижон	8493	93,0	4990	55,6
Фарғона	11451	81,2	5123	22,1
Тошкент	12127	77,6	6851	31,6
Самарқанд	10000	68,4	750	3,8
Қашқадарё	1938	66,9	973	8,2
Бухоро	6000	46,8	2015	12,0
Наманган	4739	46,0	3108	19,3
Хоразм	1592	35,6	—	—
ҚҚ АССР	2743	19,4	—	—
Республика бўйича:	96246	69,2	34270	19,5

ҚЎЗИЛАТИШНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗАЙЛИК

КАСБИМИЗНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхози 1973 йилда ҳар 100 совлиқдан 150 тадан қўзи олади. 29 минг бош қўзини ўстиришга қолдиради. Давлатга 30 минг дона қоракўл тери топширади. 650 тонна гўшт армуғон этади. 192 тонна жун етказиб беради.

Ҳозир совхозда қўзилатиш қизғин давом этяпти. Қуйида қўзилатишни тез ва соз ўтказиш режалари ҳақидаги мақолани ўқийсиз.

Шу кунларда чорва яйловларида ҳаёт қайнаяпти. Коммунистлар, касаба союз аъзолари, комсомоллар — ҳамма қўзилатиш мавсумини тез ва соз ўтказишга сафарбар этилган. Бунинг боиси бор. Ҳозир туёқ сонини кўпайтиришнинг бу йилги планларинигина эмас, балки келаси йиллардаги истиқбол планларининг ҳам бажарилишига замин яратиляпти. Туёқ сони нечоғли кўпайтирилса, 1973 йилда ва шундан кейинги йилларда гўшт, сут, қоракўл тери, жун ва бошқа маҳсулотлар миқдори шунчалик ошиб, сорти ва сифати яхшиланади. Шунинг учун ҳам биз ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига камида 100 та қўзини ўстиришга қолдириш чораларини кўряпмиз.

Совлиқлар сапасига қўзилаяпти, кўпчилигидан эгиз олиняпти. Ўтган йиллардаги кўрсаткичга қиёслайдиган бўлсак, бу йил бир ярим-икки баравар кўп қўзини ўстиришга қолдириш имконниятига эгамиз. Қўзи танлаш жуда қийин иш. Ўстиришга қолдирилган қўзилар соғлом, бақувват, об-ҳаво ва иқлим шароитига, турли касалликларга бардошкор бўлиши керак.

Биз ўстиришга қўзи қолдиришда қуйидаги тадбирларни амалга оширяпмиз: янги туғилган қўзилар дарҳол кўрикдан ўтказилиб, зоотехника ёрдами кўрсатилади. Эгиз ёки учта туғилган қўзилар алоҳида назорат остига олинади. Уларнинг ҳаммаси зотдор қўзилар сифатида ўстиришга олиб қолинади.

Ҳар бир отарга мутахассислар, тажрибакор кишилар бириктилган, улар кеча-кундуз навбатчилик қилишади. Бундан ташқари активлардан кўмакдошлар ажратганмиз. Қўзилаб бўлган совлиқлар дарҳол қўшимча озуқа билан озиқлантирилади, суғорилади. Қўзилари урғочи бўлса, ўстиришга қолдирилади, борди-ю эркак бўлса сарасини саралаб олиб қолинади. Нимжон қўзиларга зоотехника ёрдами кўрсатилади. Нуқсонли туғилган қўзилар эса махсус тайёрланган жойларга жўнатилиб, терига сўйилади. Қўзиси терига сўйилган совлиқларга ўстиришга қолдирилган қўзилар эмизилади. Совлиқлар «бегона» қўзиларни дарров қабул қила қолмайди, ёнига йўлатмайди, тепади. Бундай кезда тажрибакор чўпонлар совлиқларни «бегона» қўзиларга эмдиришда чўпонларга ёрдам беради.

Совхозимизда 62 минг 337 бош қўй бор. Шундан 41.5 минг боши совлиқ. Давлатга салкам 30 минг дона юқори сорт қоракўл тери етказиб берамиз. Буни қайси ҳисобга бажарамиз? Нуқсонли, чимхўр қўзиларни ўстиришга сақлашнинг ҳожати йўқ, уларни тери учун сўйдирамиз. Ундан ташқари айрим зотли бўлмаган совлиқларнинг қўзиси ҳам саралаб терига сўйилади.

Совхозимиз чўпон-чўлиқлари фидокорона меҳнат қилиб, қўйчиликни ривожлантирмоқдалар, шунинг эвазига кўплаб қўзини мукофотга олмоқдалар. Ўтган йили Х. Жарасаров, Р. Ниёзбоев, Я. Сурмонов каби бош чўпонларимиз совлиқлардан кўплаб эгиз олиш, уларни тўла сақлаб қолиш, тез ўстиришни таъминлаганликлари учун 45-50 тадан қўзи мукофот олдилар. Аввалги йилларда ҳам шундай муваффақиятга эришган эдилар.

Хуллас, давлатга қоракўл тери етказиб бериш планларини тўла ва ошириб бажариш учун бундай резервлар кўп. Биз ана шу резервлардан оқилона фойдаланишга ҳаракат қиляпмиз. Совхозимиз бўйича шундай қарорга келдик: урғочи қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга қолдирамиз, эркак қўзиларни саралаб, катта қисмини боқишга сақлаймиз, бирор бош қўзининг чиқимга чиқишига йўл қўймаймиз. Ҳар бир отар, фермага шундай топшириқ берилган, унинг ижроси текшириб борилияпти. Мавсум бошлангандан буён 10 минг бош қўзини ўстиришга қолдирдик. Бу, олинган умумий қўзилар сонига нисбатан 82 процентни ташкил этади.

Бу, ўтган йилларнинг кўрсаткичларидан анча юқори, лекин бу йилги талабларга қиёслайдиган бўлсак, ҳали ўстиришга жуда кўп қўзи қолдиришимиз керак. Бизнинг фикримизча, шу кунларда олинаётган қўзилардан иложи борича катта қисмини сақлаб қолган маъқул. Чунки ҳозир ҳаво салқин, кўк ўт етарли, сувдан камчил жойимиз йўқ. Бундай шароитда ёш қўзилар тез ва соғлом ўсади, ҳаво исиб кетгунга қадар ўзини тутиб олиб, ҳар қандай шароитга кўникади. Натижада чиқим бўлмайди. Бу қўйчиликда ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Отарлар, фермаларда ўстиришга кўп ва соғлом қўзилар қолдириш бўйича социалистик мусобақа ташкил қилдик. Кенгус Ўтегенов, Умар Ниёзбеков, Ўтақул Қистовов каби бош чўпонларимиз отарларида олинган қўзиларнинг деярли ҳаммаси ўстиришга сақлаб қолинмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мирзали Олпомисов отарида ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 100 тадан зиёд қўзининг ўстиришга қолдирилиши ҳаммамизни қувонтирмоқда. Бошқа бош чўпонларни ҳам қаҳрамон бош чўпондан ибрат олишга чақирмоқдамиз.

Чўпонларимизнинг ҳаммаси йил бошида совлиқлардан кўп ва соғлом эгиз қўзилар олиш ҳақида социалистик мажбурият қабул қилган эдилар. Совхозимиз бўйича қирққа яқин бош чўпон ҳар 100 бош совлиқдан 200 ва ундан зиёд қўзи олишга сўз берган эди. Бугун улар сўзларининг устидан чиқмоқдалар. Умар Ниёзбеков, Ўтақул Қистовов каби жуда кўп бош чўпонларимиз отарларида эгиз қўзи олиш мажбуриятлари оширибб бажарилмоқда. Шуларга асосланиб **совхозимиз бўйича ҳар 100 совлиқдан 150 тадан эгиз қўзи олиниб, ўстиришга пландаги 17 минг бош ўрнига 29 минг бош қўзи қолдирилади.** Шундай қилиб, йил охирига борганда туёқ сони 75 минг бошга етказилади.

Қўйчилик — чорва маҳсулотлари мўл-кўллиги демакдир. Биз ўстиришга қўзи қолдиришни сира сусайтирмаган ҳолда, бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш ҳақида ҳам ўйлашимиз керак. Бу йил давлатга 650 тонна гўшт, 192 тонна жун етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Ҳар бош қоракўл қўйнинг тирик вазнини 45 килограммдан оширишимиз, 3 ярим килограммдан жун қирқишимиз керак. Ҳар йили гўштга 12 минг бош қўй топширамиз, бу йил ҳам 13 минг бош қўйни топширишни планлаштирдик.

Кўриниб турибдики, мажбуриятимиз юксак. Лекин чорвадорларимиз меҳнатсевар, ҳар қандай шароитда ҳам зиммасига олган мажбуриятларини бажариб келмоқдалар. Бу йилги план ва мажбуриятларни ҳам шараф билан бажарамиз. Гўштга топшириладиган қари, кам наслли қўйларнинг ўрнини тўлдириб олиш сира кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Қўзилатиш даврида буни ҳам алоҳида эътиборга оляпмиз.

Қишлов яхши ўтди, чиқим бўлмади. Лекин шундай деб мағрурланишга ҳақимиз йўқ. Қўйчилик шундай соҳаки, кеча чиқим бўлмаган бўлса, бугун бўлиши мумкин. Бунга йўл қўймаслик учун яйловлардан оқилона фойдаланиш керак. Туёқ сони кўпаяётганини ҳисобга олиб, яйловларни йилнинг тўрт фаслига бўлиб чиқдик.

Қодир Абдуллаев, Бердали Сулаймонов, Кенжабек Ахметов ўртоқлар бошчилик қилаётган фермаларнинг коллективлари ажойиб ташаббус билан майдонга чиқдилар. Улар ўстиришга қолдирилган қўзиларни совлиқлардан ажратиб алоҳида отарлар тузганига қадар 18-20 килограммга етказиш, жунининг кўп бўлишини таъминлашга сўз бердилар.

Чорвадорларимиз, деҳқон тили билан айтганда, катта хирмон кўтармоқдалар. Бутун куч ва имкониятларни сафарбар этиб, қўзилатишни намунали ўтказамиз, ўстиришга 29 минг бош қўзи қолдириб, давлатга қоракўл тери, гўшт, жун ва бошқа маҳсулотлар топшириш бўйича қабул қилинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарамиз.

Усен СЕРКИБОЕВ,
Бухоро область, Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг директори,

Хўжаназар УСМОНОВ,
совхоз партия комитетининг секретари,

Ергеш ЎТЕМУРОДОВ,
бош зоотехник,

Турсун ЕЛТАЕВ,
ишчилар комитетининг раиси.

Ўғитдан фойдаланиш халқ назоратчилари эътиборида

МИНЕРАЛ ЎҒИТЛАР — КАТТА БОЙЛИК

Минерал ўғитлар — қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг асосидир. Партия ва ҳукуматимиз экин майдонларининг ҳосилдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўллигини таъминлаш учун курашда минерал ўғитларга алоҳида эътибор бермоқдалар. Эндиликда қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш билан бир қаторда хўжаликларни минерал ўғитлар билан етарли миқдорда таъминлаш, ўсимликларни химиявий воситалар билан муҳофаза қилиш проблемалари ҳам ҳал этилмоқда.

Республикамиз колхоз ва совхозларида минерал ўғитлар самарадорлигини ошириш, улардан илмий асосда оқилона фойдаланиш учун кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда. Минерал ўғитларни ташиш, сақлаш ва улардан фойдаланиш анча яхшиланди. Республикамиз хўжаликларида пахта, дон ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги анча ошди. Бунда минерал ўғитлардан самарали фойдаланилаётгани муҳим роль ўйнамоқда.

Республика халқ контроли органлари минерал ўғитларни сақлаш ва улардан тўғри фойдаланишнинг ниҳоятда муҳим аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, махсус рейд ва текширишлар ўтказмоқдалар. Яқинда ўтказилган оммавий текшириш ўғитларни сақлаш ва фойдаланишда тартиб ўрнатишга катта амалий ёрдам берди. 888 та колхоз, 249 та совхоз, 77 та «Узсельхозтехника» савдо базаларидаги аҳвол синчиклаб ўрганилди. Оммавий текширишда халқ контролининг 5960 активи қатнашди.

Текширишда ютуқлар билан бирга, айрим камчиликларга йўл қўйилаётгани ҳам маълум бўлди. Ҳамма ерда ҳам партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини минерал ўғитлар ва заҳарли химикатлар билан етарли миқдорда таъминлаш, уларни тўғри сақлаш ва самарадорлигини ошириш ҳақидаги кўрсатмаси тўла бажариляпти, деб бўлмайди. Текшириш пайтида «Узсельхозтехника»нинг айрим область ва район бирлашмалари, темир йўл станциялари раҳбарларининг айби билан минерал ўғитларнинг яхши тайёрланмаган майдончаларга туширилаётгани, натижада кўп миқдордаги ўғитларнинг сифати бузилаётгани аниқланди. Бир қатор колхоз ва совхоз раҳбарлари минерал ўғитлардан оқилона фойдаланмаётирлар, уларни ташиш ва сақлашни назорат қилиб бормаётирлар. Сарфланаётган ўғитлар ҳисобига етарли миқдорда ҳосил етиштирилаётгани йўқ.

«Каракалпакирсовхозстрой» бошқармасига қарашли совхозларда минерал ўғитларни сақлаш айниқса ёмон аҳволда. Бошқарманинг Тахиатошдаги базасида 660 тонна суперфосфат, 4633 тонна сульфат аммоний, 166 тонна хлорат магний, 386 тонна гербицидлар очиқ майдонларда, ёмғир остида қолдирилган. Қўнғирот станциясида шоликорлик совхозлари учун келтирилган 1240 тонна суперфосфат темир йўл ёқасига туширилиб, ёмғирда қолдирилган. Натижада ўғит лойга қоришиб, сифатини йўқотган. Қўнғирот районидаги «Равшан» совхозида 1240 тонна сульфат аммоний ва 929 тонна суперфосфат бригада хирмонларида очиқ майдонларда сақланганлиги учун уларнинг бир қисми яроқсиз бўлиб қолган. Нукус районидаги Жданов номли совхозда эса 800 тонна минерал ўғит марказий устахона атрофига тўкиб ташланган. Ўғит лой ва тупроққа қоришиб ётибди.

Халқ назоратчилари Қашқадарё областидаги бир қатор хўжаликларда ҳам минерал ўғитларни ташиш ва сақлашда хато ва камчиликларга йўл қўйилаётганини аниқладилар. Масалан, «Узсельхозтехника»нинг Шаҳрисабздаги районлараро базасида ўтган йилнинг декабрь ойида келтирилган 1030 тонна калийли ўғит қор-ёмғир остида қолдирилганлиги сабабли яроқсиз бўлиб қолган, 50 тонна суперфосфат эса тупроқ ва тош-шағал билан қориштириб юборилган. Чироқчи районидаги «Москва» колхози раҳбарлари минерал ўғитларни сақлаш ишига масъулиятсизлик билан қарамоқдалар. Бу ерда ўғитлар дала четларида уйиб ташланган. 20 тонна суперфосфат ивиб, сифатини йўқотяпти, 10 тонна селитра лойга қоришиб, бутунлай яроқсиз ҳолга келган. Халқ назоратчилари аралашгач, ўғитларни сақлашда тартиб ўрнатилди.

Бухоро областидаги Шофирқон, Вобкент, Ромитан, Ғиждувон, Бухоро районларидаги айрим хўжаликларда ҳам ана шундай аҳвол содир бўлмоқда. Шуниси ажабланарлики, минерал ўғитлар очиқ майдонларда қолдирилган бир пайтда ўғит учун мўлжалланган бинолар бўш турибди. Масалан, Бухоро районидаги «Москва», «Маданият», «Пахтакор», «Янги турмуш», Ленин номли, Энгельс номли колхозларда минг тоннага яқин турли хил ўғитлар қор-ёмғир остида ивиб ётибди. Хўжалик раҳбарлари эса сифатини йўқотаётган ўғитларни умумий ҳажми 2750 тонналик бўм-бўш омборхоналарга ташиб киритиш ҳақида ғамхўрлик қилмаётирлар. Қоракўл районидаги «Бухоро» колхозида 500 тонна ўғитга мўлжалланган омборда газ плиталари тахлаб қўйилибди. Минерал ўғитлар эса ерга уйиб ташланган. «Шарқ юлдузи» колхозидаги 500 тонналик омборда трактор ва механизмларнинг запас қисмлари сақланмоқда. Бундай аҳвол областдаги бошқа хўжаликларда ҳам рўй бермоқда. Халқ назоратчилари минерал ўғитларни сақлашда содир бўлаётган камчиликларни айтишганида, хўжалик раҳбарлари «бундан бизнинг хабаримиз йўқ», дегандек елка қисиб қўяқолишди. Халқ контроли органлари коллектив мулкини нес-нобуд қилаётган айбдор шахсларга нисбатан тегишли чора кўрди. Текшириш якунлари муҳокама қилинаётган пайтда 90 киши жавобгарликка тортилди, 43 кишидан хўжаликка етказилган зарарнинг бир қисми ундириб олинди.

Минерал ўғитларни сақлаш ва улардан фойдаланишда эътиборсизликка йўл қўйиш жиноятдир. «Узсельхозтехника»нинг Андижон областидаги базаси бошқарувчиси Д. Уликов буни яхши кўра-била туриб, шундай жиноятга йўл қўймоқда. База ҳовлисида фосфор ва калийли ўғитлар топталавериб, 30 сантиметр қалинликда қатлам пайдо бўлган. Йўл ва майдонларга тўкиб ташланган 50 тонна ўғит устидан машиналар ўтавериб, ўғитлик тусини йўқотган. Халқ назоратчилари аралашганидан сўнг база раҳбарлари топшириғи билан ҳеч қандай ҳужжат тўлдирилмай, бу ўғитлар Андижон районидаги «Ленинград» колхози даласига чиқариб тўкилди.

Текшириш ўтказилган 50 дан ортиқ колхоз ва совхозларда 968 тонна минерал ўғитнинг нес-нобуд қилинаётгани аниқланди. Гурунчмозор станцияси атрофида икки-уч йил аввал келтирилган 40 тоннадан ортиқ ўғит тупроқ ва лойга қоришиб йўқ бўлиб кетган.

«Узсельхозтехника» Сурхондарё область бирлашмасига қарашли анчагина база ва омборлар бўм-бўш бўлгани ҳолда жуда кўп миқдордаги минерал ўғитлар очиқ майдонларда, чакка томиб турган шийпонларда сақланмоқда. «Узсельхозтехника» Денов район бирлашмаси 166-разъездда ўз омборига эга. Лекин у ҳозир бўш турибди. Бироқ, бирлашма раҳбарларининг айби билан 600 тоннадан ортиқ турли хил ўғитлар темир йўл ёқасига ташлаб қўйилгани сабабли унинг 60 тоннаси бутунлай яроқсиз бўлиб қолган. «Узсельхозтехника» Жарқўрғон район базаси (бошқарувчиси ўртоқ Жўраев) вагонлардан 100 тоннадан ортиқ ўғитни тайёр омборлар туриб, лойли ерга бўшатишни буюрди. Бу ўғитлар ўтган йилдан бери қор-ёмғир остида ивиб ётибди.

Минерал ўғитлар ташиш пайтида ҳам нес-нобуд қилинмоқда. Ўғит ортилган машиналар ва прицепларнинг усти беркитилмайди. Ана шу сабабли Қорақалпоғистон АССРдаги колхоз ва совхозларда ҳар бир автомашина ва прицеп ҳисобига 60 килограммдан ўғит йўқотилган. Бухоро областида ҳам минерал ўғитларни ташиш нотўғри ташкил қилинган. Қопларга жойланган ўғитлар самосвал машиналарда хўжаликларга ташиб келтирилиб, ағдарилмоқда. Натижада қоплар йиртилиб, кўплаб ўғит нобуд бўляпти.

Омборлар етарли бўлмагани сабабли минерал ўғитларни сақлашда анча қийинчиликлар содир бўлаётир. «Узсельхозтехника»нинг айрим область ва район бирлашмалари раҳбарлари омборлар қурилишига эътиборсизлик билан қарамоқдалар. Кўпчилик колхоз ва совхозларда минерал ўғитлар учун мўлжалланган биноларни қуришга ҳали киришилганича йўқ. Айрим «Узсельхозтехника» бирлашмалари, область ва район қишлоқ хўжалик бошқармалари, ўсимликларни ҳимоя қилиш станциялари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари минерал ўғитнинг ҳосилдорликни оширишдаги ролига етарли баҳо бермаётирлар.

Халқ контроли органларига минерал ўғитларни ишлаб чиқариш, уларни ташиш, сақлаш ва фойдаланишни мунтазам назорат қилиб бориш вазифаси топширилди. Бу — катта сиёсий-хўжалик ишидир. Текшириш пайтида аниқланган камчиликларнинг ҳамма жойда тугатилишига эришмоқ лозим. Минерал ўғитларни сақлаш ва улардан оқилона фойдаланиш учун кадрларнинг масъулиятини ошириш, хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанликни кучайтириш зарур. Халқ назоратчилари тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида мўл-кўл пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда дала меҳнаткашларига яқиндан ёрдам беришлари ва уларнинг кўмакдошлари бўлиб қолишлари керак.

С. РАШИДОВ,
Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

Яқинда Қорақалпоғистон АССР Кегайли районидаги Халқобод посёлкасининг аҳолиси янги совға олди. Бу ерда «Дўстлик» универсал магазини очилди. Турли бўлимлардан иборат бўлган магазинда истаган буюмларни топиш мумкин. Суратда: магазин залларида.

Р. Саидов фотоси.

Суратларда: (чапдан) 1. Тошкентдаги «Агрегат» заводининг коллективи пахта териш машиналари ҳамда чопиқ тракторлари учун хилма-хил деталлар ишлаб чиқармоқда. Бунда 20-цех пешқадам слесари Ғ. Йўлтиевнинг ҳам ҳиссаси бор. Сиз уни иш устида кўриб турибсиз. 2. Тошкентдаги экскаватор ремонти заводи чўлқуварлар учун турли асбоб-ускуналар тайёрлаб беради. Металл конструкциялари цехининг илғор ишчиларидан Қ. Қориев билан И. Светломайский ўртоқлар суғориш ирригациялари иншоотларида қўлланиладиган мосламаларни тайёрлаш устида ишлашмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»га ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЗАВОД НЕГА ОҚСАЯПТИ»

Газетамизнинг шу йил 30 январь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолага Тошкент ёғ-мой комбинатидан жавоб олинди.

— Мақола, — дейилади унда,— синтетик ювиш моддалари заводи коммунистларининг очиқ йиғилишида Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ходимлари иштирокида муҳокама қилинди. Келтирилган фактлар ва танқидий мулоҳазалар мутлақо тўғри деб эътироф этилди. Комбинат коллективи, республика Озиқ-овқат саноати министрлиги ва «Узглавrасжирмасло» корхонанинг лойиҳадаги қувватини ўзлаштириш, маҳсулот тайёрлашни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш тадбирларини белгиладилар.

Завод ишчи кучи етишмаслиги сабабли узоқ вақт давомида оғир аҳволда қолиб келди ва бир меъёрда ишламади. Ҳозир бу камчиликка барҳам берилди ва корхона кеча-кундуз узлуксиз ишламоқда. Ишчиларга ишбай усулда ҳақ тўланмоқда. «АРСП» маркали автоматлар капитал ремонт қилинди.

1973 йил планини муддатидан илгари бажариш учун комбинат коллективи оширилган социалистик мажбурият қабул қилди, ишлаб чиқариш бригадалари ўртасида социалистик мусобақа йўлга қўйилди. Ҳар ўн кунда мусобақа натижаси якунланмоқда. Мусобақа ғолиблари моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириб борилмоқда.

«БУ — ХЎЖАСИЗЛИК-КУ!»

Газетанинг шу йил 22 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақола юзасидан текшириш ўтказилганида унда келтирилган фактлар тасдиқланди. Ишлаб чиқариш планлари системали равишда бажарилмаганлиги, хўжасизликка йўл қўйганлиги учун Зиёвуддин қум-шағал заводининг директори Е. Сергеевни Нарпай район партия комитетининг бюроси вазифасидан бўшатди.

Завод коллективининг умумий йиғилиши ўтказилди. Унда корхона ишидаги камчиликлар танқид ва ўз-ўзини танқид асосида очиб ташланди. Ишлаб чиқаришни юксалтириш тадбирлари белгиланди. Самарқанд область партия комитети редакцияга ана шуларни маълум қилди.

ҚАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛАДИ

— Эргаш Жуманбулбул ўғли номли совхоз ишчилари редакцияга ёзган хат юзасидан текшириш ўтказилганида, — дейилади Нурота район ижроия комитетидан олинган жавобда, — келтирилган фактлар тасдиқланди. Ҳозир Каттақўрғон шаҳридаги механизациялашган кўчма колонна совхозни электрлаштиришни давом эттирмоқда. Юқори вольтли электр линияси ва трансформаторларни қуриш ҳамда монтаж қилиш тугалланай деб қолди.

Яқин орада Иштихон район электр тармоқлари ишни қабул қилиб олади ва ишчиларнинг хонадонлари юқори вольтли электр токидан фойдалана бошлайди. Шу тариқа электр энергияси билан таъминлашдаги камчиликлар тугатилади.

ГЕОЛОГ

ОЧЕРК

— Хайрият, не-не машаққатлар билан иккита секцияни тайёрлаб олдик. Энди бетон ётқизсак бўлаверади.

— Шошма ҳали, геологлар келиб кўришсин, маъқул бўладими-йўқми?

— Қилдан қийиқ топаверади улар.

— Унчалик эмас. Улар ҳам вазифасини ҳалоллашади-да.

— Ундай бўлса, нега безовтасан? Менга деса ўнта геолог келмайдими!

— Сенга барибир эмасми.

— Нега ундай дейсан. Менинг ҳам жоним ачишади. Ишимиз илгари босса дейман.

— Ундай бўлса, очилган қояни яхшилаб тозала. Геологлар дурбин билан текшириб кўришади.

Шу пайт тепада геологлар кўринди. Кимдир «ана келишяпти», деди. Ҳамма уларга қаради. Геологлар тош қўпорувчилар билан бирма-бир кўришиб чиқишди. Сўнгра бўлажак тўғон ўрнида ястанган яхлит қояни синчковлик билан текшира бошладилар. Кўпчилик қорақош геологнинг оғзини пойларди. Чунки улар орасида энг тажрибали, қаттиққўл, талабчан — «Акром геолог» дегани шу эди. Ўтган куни қанча-қанча меҳнат билан қуйилган бетонни брак қилган ҳам шу эди. У кетгандан кейин бетончилар ўзларича нолиб, анча-мунча ғийбат ҳам қилишди.

— Унга нима, меҳнат қилиб қўли қабарибдими? «Брак» дейиш осон.

— Кечагина кўча чангитиб юрган бола, бугун бизга ақл ўргатиб юрса-я! Тавба!..

— Қўйсанглар-чи, ўқиб инженер бўлган-ку?! Бир нарсага ақли етмаса, шунча ишни брак қилармиди. Ё сизлар кўча чангитмай осмондан тушганмисизлар! Брак қилган бўлса, кетини ўйлаб қилаётгандир. Ахир бу оддий иншоот эмас, бир ёғи ўпирилиб тушса ремонт қилиш осонми. Агар бузилса нима бўлишини ўйлаб кўрдиларингми? Бутун иш вайрон бўлади-я! Бу қурилиш билан ҳазиллашиб бўлмайди, юз йиллар турадиган нарса-я бу.

Ҳамма жим қолди ўшанда. Биров бу гапнинг мағзини чақса, биров келажак замонни ўйлаб хаваси келарди. Энди ҳеч ким Акром геологдан гина қилмасди. Чунки бутун масъулият уларнинг ҳар бири елкасига ортилгандай эди.

Аммо брак қилинган бетон воқеаси иншоотда анчагина шов-шувга сабаб бўлди.

Бу хато озмунчага тушмади. Озгина бепарволик давлатнинг анчагина маблағини шамолга совурди. Бунда Акром ўзини ҳам айбдор деб биларди. У шу топда нимагадир ёшлигини эслаб кетди. У Бекобод кўчаларини чангитиб, тойчоқдек беозор ўсган. Болаликка нима етсин. Унда ташвиш ҳам, ғам-алам ҳам, масъулият-вазифа ҳам бўлмайди. Акромжон болалигида шўх эди. Лойдан уй қуриб, атрофига қўрғон айлантиришни яхши кўрарди. Гоҳо дадасига мақтаниб қоларди:

— Менинг уйимни кўринг, — дерди ғурур билан.

Дадаси бўлса:

— Дурадгор уста бўласан шекилли, — дерди мароқланиб. Сўнг маъқуллаб:

— Усталик ҳам яхши ҳунар, — дерди ўзича.

Кейинча Акромжон бу ўйинни ташлаб, олис-олислардаги қорли кулранг тоғларга узоқ-узоқ тикилиб қарайдиган, ўша манзилларга боргиси келадиган бўлди. «Ўша тоғлар бағрида нималар бор экан?» деган ўй-хаёл унга тинчлик бермасди. Бу орада у ўрта мактабни битирди.

— Энди нима қилмоқчисан, ўғлим, — сўради ота.

— Ўқийман. Ўртоқларим Тошкентга кетишяпти. Мен ҳам бораман.

— Қайси ўқишга кирасан?

— Геолог бўлмоқчиман.

— У қандай ўқиш? — ҳайрон бўлди онаси.

— Кон топаман, — уқтирди Акромжон.

— Кон?! — ишонқирамади онаси, — у хазинами?

— Ҳа, хазина, онаси, — деди Акромжоннинг дадаси.

Бу — уларнинг рози бўлгани эди. Акромжон Тошкентга жўнади. Университетнинг геология факультетига кирди. Йиллар кетидан йиллар ўтди. Акромжон университетни битириб, Марказий Қизилқумга йўлланма олди. У ерда бир йил ишлади. Сўнг Андижон сув омбори қурилишига келди.

Экспедиция бошлиғи Александр Блонский унга бошдан-оёқ разм солгач, юрагига қўл солди:

— Ука, бу ерда иш оғир, кўп. Бош қашигани қўл тегмайди. Чидармикинсиз?

Акромжоннинг нафсонияти оғриди:

— Одам қилганни одам қилади. Ишлагани келганман. Азоби бўлса тортамиз, роҳати бўлса кўрамиз.

Бу дадиллик бошлиққа ёқди. Бош геологга қараб кулимсиради.

— Юринг, — деди бош геолог Виктор Александрович Кириллов Акромжоннинг елкасига қўлини ташлаб, — бир ҳаво олиб келамиз.

Акромжон унга эргашди. Бош геолог йўл-йўлакай уни иншоотнинг иш характери билан таништирди. Дарё бўйига боришди. Ўнг соҳилда ҳам, чап соҳилда ҳам тоғ. Улар ўнг соҳилга ўтиб тоққа кўтарилдилар.

Бош геолог ўзлари турган жойини кўрсатиб:

— Шу ергача йўл қурамиз. Бу ишни сизга топширамиз. Геология ишларига раҳбарлик қиласиз, — деди дабдурустдан.

Дарров муҳим иш топширилганидан руҳланган Акромжон зўр иштиёқ билан ишга киришди. Аввалига маҳаллий тоғ жинсларининг емирилиш, нураш хусусиятларини ўрганди. Йўл лойиҳасини кўриб чиқди. Йўлнинг кесим кўринишларини тузди. Ҳадемай, бульдозерлар тупроқ, тош суриб йўл оча бошлади. Кўп уринишди, кўп тер тўкилди. Бироқ иш илгари босмади.

Портлатамиз, — деди Акромжон қатъий.

— Мумкин эмас, — эътироз билдирди геологлардан бири. — Тоғ жинслари бўшаб, сурилиш, нураш бошланади. Бу, ортиқча чиқим деган гап.

— Дорини камроқ қўямиз, — сўзида туриб олди Акромжон.

— Баҳсдан нима фойда. Синаб кўрайлик, — таклиф қилди бош геолог.

Акромжоннинг ҳисоб-китоби тўғри чиқди.

— Биринчи қадаминг қутлуғ қадам бўлди. Балли, Акромжон!

Бош геологнинг чин кўнгилдан айтган гапи унга далда бўлди.

Акромжон ишга берилиб кетди. Ҳамиша йўл қурувчилар ёнида бўлди. Тоғ ён бағридаги биринчи, иккинчи, учинчи, тўртинчи, бешинчи поғона йўллар битди. Олтинчи, еттинчи, саккизинчи поғона йўлдан машиналар ўрмалади. Тўқсон, юз метр баландликда экскаватор наъра тортди.

... Акромжон иш билан бўлиб Жалолобод томонга, тўғрироғи Бекободга ота-онасини кўргани боролмаган эди. Бугун вақт топди. Онаизор кўзига ёш олди, ўпкалади. Ота уни юпатди. Гинахонликдан кейин Абдурайим ака сўради:

— Ҳалиям йўл қуряпсанларми?

— Бошқа ишга ўтдим. Тўғон лойиҳасини тайёрлаяпмиз. Бизга тўғон қуриладиган жойнинг геологик тузилишини ўрганишни топширишди.

— Бу иш қийинми, ўғлим? — қизиқсинди ота.

— Ҳа, дада, қийинчилигидан ташқари масъулияти оғир. Тўғон тикланадиган жой ниҳоятда мустаҳкам бўлиши керак. Борди-ю тўғон остида қоладиган яхлит қояда қилдек дарз кетган жой қолса, ўша жойдан сув сизиб ўтади. Эллик йилдами, юз йилдами, қачон бўлмасин ана шу жой аста-аста катталашиб, тўғонни емириб кетиши мумкин.

— Вой-бўй, шу ёғини ҳам ўйлаймиз дегин, билдим, ишинг оғир экан, ўғлим, — тан берди ота. Ўшанинг учун бот-бот келолмас экансан. Ўзимча хафа бўлиб юрардим. Майли, кечирдим... Буёғига ҳам эҳтиёт бўл.

Ишқилиб ўзингга пишиқ бўл, ўғлим. Ҳар ишни бошлиқларинг, дўстларинг билан маслаҳатлашиб қил...

Абдурайим ака ўғлига анча насиҳат қилди. Акромжон ота-онасидан хотиржам бўлиб, қурилишга қайтди...

Тўғон асосини ўрганиш учун ўндан ортиқ тажриба участкаси тузилди. Уларда тоғ жинсларининг қаттиқ-юмшоқлиги аниқланди. Зарур жойлар пармалаб кўрилди. Олинган маълумотлар тўғоннинг техникавий лойиҳасига киритилди ва Москвага юборилди.

Давлат комиссияси тўғон лойиҳасини тасдиқлагани ҳақида хуш хабар келганида Акромжон суюниб кетди. Суюнмасинми? Тўғон асосига бетон қуйила бошланди. Акромжон энди геология группасига бошлиқ қилиб тайинланди. Бош геологнинг муовини даражасига кўтарилди.

Қурилишдагилар уни ёшлиги учун исмини айтиб чақиришарди. Ёш бўлса ҳам ҳурмати борлиги учун исми ёнига касбини қўшиб, «Акром геолог» дейишади. Акром геолог ҳамкасблари билан тўғон пойдеворини текширди. Катта ҳам, кичик ҳам унинг оғзига қараб турибди. Унинг баҳоси ҳал қилувчи ҳисобланади. Бир оғиз «бўлади» деса, бас. Тош қўпорувчилар «ура» деб тоғни бошларига кўтаришади. Лекин Акром геолог «бўлади» демади. Кутилмаганда унинг пешонаси тиришди. Геология секторининг бошлиғи Виктор Иванович Малютинга алланима деди. Сектор бошлиғининг авзойи бузилди. У ҳам блокка тайёрланган жойни қайта-қайта кўздан кечирди, бошини чайқади.

Боя бетон қуйишга шошаётган йигит ўзини панага олди. Акром геолог нима дейишини билмай, туриб қолди. Сукунатни қурилиш бошқармасининг бошлиғи Михаил Ҳусаинович Деушев бузди:

— Нима гап?

— Ўн саккиз, ўн тўққизинчи секцияларнинг иккинчи, учинчи элементларида қоя дарз кетган, — деди Акром геолог.

Бу гапни эшитиб ҳамманинг фиғони чиқди, юрагига ғулув тушди. Бу аҳволда бетон ётқизиб бўлмайди. Демак, бетон қуйиш иши яна бир неча ойга кечикади.

Геологлар дарз кетган жойнинг эни, бўйини аниқлашди. Тағин минг куб метр тош қўпориш керак деган хулосага келинди. Бунча тошни қўпориш узоққа чўзилади, портлатиш керак.

Бунинг учун дарз кетган қоя атрофида оралиғи бир метрдан етмишта портлагич чуқурчалар қазиладиган бўлди. Акром геолог ва унинг дўстлари қазиладиган чуқурчаларнинг жойини белгилашди. Пармакашлар бу ишни жуда қисқа фурсат ичида бажаришди. Ҳар бир чуқурчанинг чуқурлиги ўлчанди ва унга солинадиган модданинг миқдори аниқланди. Соғлом қоянинг шикастланмаслиги учун шундай қилинди. Сўнг чуқурчалар портлатилди. Соғлом қоя билан дарз кетган қоя оралиғи ажратиб қўйилди. Бу тадбир кейинги портлатишни осонлаштириши керак эди.

Иш изга туша бошлади. Бир неча кун давом этган шиддатли «жанг»дан кейин қоянинг ёрилган қисми қўпориб олинди. Унинг ўрни чиннидек қилиб тозаланди. Геологлар тағин текшириб кўришди. Бу гал ҳеч қанақа эътироз билдиришмади. Иккала секция ҳам қабул қилинди. Тош қўпорувчиларнинг қувончи дилларига сиғмай кетди. Бетон қуйиш бошлаб юборилди...

Акромжон Абдураимов группаси бошқа ишга уннади. Навбатдаги секциялар остидаги қояларнинг яхлитлиги ва мустаҳкамлигини аниқлашга киришди. Тўртта секцияга бетон ётқизиш учун ҳужжат тайёрланди.

Акром геологнинг иш кунлари шу тарзда давом этади.

Анорбой ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ҲАРАКАТИ

Учқўрғон райони пахтакорлари партия ва ҳукуматимизнинг 1973 йилни зарбдор меҳнат йилига айлантириш тўғрисидаги қарорига жавобан бу йил 100 минг тонналик улкан хирмон бунёд этиш, ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»лар билан йиғиб-териб олишга қарор қилдилар. Юксак социалистик мажбуриятга яраша ҳосил етиштириш учун астойдил бел боғлаган қишлоқ меҳнаткашлари ажойиб ватанпарварлик ташаббуслари билан майдонга чиқмоқдалар. Яқинда «Наманган ҳақиқати» область газетасида учқўрғонлик бир группа пахтакор бригада бошлиқларининг пахта ҳосилдорлигини 50 центнердан ошириш, ҳосилни машиналар ёрдамида териб олишни кўпайтириш юзасидан областдаги барча пахтакор бригада бошлиқларига қарата ёзган хати босилди.

Ўзбекистон КП Наманган область комитети илғор бригада бошлиқларининг бу ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади. Хат область пахтакорлари томонидан қизғин кутиб олинди. Газета ушбу ташаббусни изчиллик билан тарғиб қиляпти. Унинг навбатдаги сонида берилган «Ибратли ташаббус» сарлавҳали бош мақола шу ҳаракатни ҳамма ерда авж олдиришга даъват этди.

Газета 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилган бригада бошлиқлари мақолаларига ўз саҳифасидан кенг ўрин бераётир. Шу мақсадда «Ташаббускорлар ҳаракати кенг қулоч ёйсин», «50 центнерчилар ҳаракатига кенг йўл» деган рубрикалар очилди.

«Наманган ҳақиқат»и газетаси илғор пахтакорлар иш тажрибасини кенг ёритиб, янги-янги ташаббусларни қувватлаб, ибратли иш қилмоқда.

УМР ЙЎЛИ

ЛАВҲА

Шинамгина озода хона. Бу ерда ҳар хил миллатдан иборат беш киши ишлайди. Улар орасида ёш жиҳатидан улуғ, ўрта бўйли, лекин зуваласи пишиқ, юзларидан доим табассум аримайдиган Абдуқодир ака ҳам бор. У ёш ишчиларнинг меҳрибон устози. Ҳамма иш билан банд. Абдуқодир ака стол устидаги кичик-кичик деталларни диққат-эътибор билан кўздан ўтказиб турибди.

— Устоз, — деди шогирд Исмоилжон Абдуқодир аканинг эътиборини ўзига тортиб. — Топшириғингизни бажарибману хатога йўл қўйибман, — у гуноҳкорона ерга кўз қадади.

— Ҳечқиси йўқ, ҳафа бўлма ўғлим, тузатса бўлади, ҳеч ким нарвоннинг тепасига бирдан чиқмаган, — далда берди Абдуқодир ака. — Ҳа, ҳаммада ҳам аввал шунақа бўлади. У шундай дер экан, ўзининг биринчи ишга кирган кунлари, кўрган-кечирганлари кўз олдида намоён бўла бошлади.

Ёшлигида отадан етим қолган. Абдуқодирнинг акаси Абдумажид ака уни ўз тарбиясига олди. Уни ўқитишга, илмли қилишга аҳамият берди, куч сарфлади. Аммо у ўқишга кўнгил бермай, кўча чангитиб юра берди. Йиллар ўтди. У катта йигит бўлиб қолди. Абдумажид ака бу вақтда ҳозирги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводида ишчи бўлиб ишларди. Бир куни ишдан кейин Абдуқодирни ўз ҳузурига чақириб олди-да:

— Бўйинг бўйимга тенглашиб қолди, қиладиган ишингнинг тайини йўқ. Ҳунар ўрган, ҳунар — деди. Яхшиси сени ўзим ишлаётган заводга ишга киритиб қўяй. Нима дейсан, — сўради ундан.

Бу гапга у мойиллик билдирди. У заводга кириб ишлаш ҳақидаги истагини айтишга кўпдан тортиниб юрарди. Бу гап айни муддао бўлди.

1930 йил. Биринчи беш йилликлар даври. Сентябрь ойи эди. Кекса ишчи, коммунист Абдумажид ака укасини завод кадрлар бўлимига етаклаб келди.

— Ўринбосар олиб келдим, — деди кадрлар бўлими бошлиғига.

— Жуда яхши. — Йигитга бир тикилиб қаради-да, қайси ҳунарни ўрганишни хоҳлайсиз? — деб сўради бошлиқ.

— Слесарлик.

— Абдуқодир инструментал цехига ишга қабул қилинди. Коллектив уни ўз бағрига олди. Тажрибали кекса ишчи слесарь Василий Баксатовга шогирд тушди. Устоз ва шогирдликнинг мактаби, қийин ва масъулиятли дамлари бошланди.

Василий ака Абдуқодир учун талабчан устоз, меҳрибон ота бўлди. Камчиликларини тўлдирди. Устоз шогирднинг меҳнатсеварлиги, бир гапни икки қилмаслиги, эпчиллиги, касбига меҳру-муҳаббат билан қараганлигидан мамнун эди. «Ақл-идроки ўткир бу йигит ўз касбининг чинакам билимдон устаси бўлишига аминман дерди» у Абдуқодир ҳақида гап кетганда, фахрланиб.

Абдуқодир цехда айланиб юрар экан, ишчиларнинг чапдастлигини, механизмларнинг равон ҳаракатини кўриб, беҳад завқланарди. У слесарлик ҳунарига меҳр қўйди, илғор ишчилар билан дўстлашди, ҳалол меҳнати билан тезда коллективдан ўз ўрнини топди.

Бир куни Абдуқодир топширилган ишни бажаришда хатога йўл қўйди. Устоз олдида қизарди, изза бўлди. Бепарволик оқибатида шундай кўнгилсизликка дуч келди.

Зиёни йўқ, ҳафа бўлма, ўрганиб кетасан, фақат зеҳнингни қўйиб ишла, дадил бўл, — далда берди устози.

Шу-шу бўлди-ю Абдуқодир ҳар бир ишни ўйлаб сифатли қилиб бажарадиган бўлиб қолди, бракка йўл қўймасликка интилди. Ўз касбини пухта эгаллаш учун тинимсиз меҳнат қилди. Илғор ишчиларга ёндошди, улардан маслаҳатлар олди, ўрганди.

Ойлар ўтди. Абдуқодир мустақил ишга ўтди. У энди ҳақиқий слесарь бўлиб етишди. У станокларни ва бошқа ишчи механизмларни ремонт қилишда намуна кўрсата бошлади.

— Мен ишга келган кезларда деди, — биз билан суҳбатда Абдуқодир ака, — кўпчилик иш процесслари қўл меҳнати билан бажариларди. Биз завод территориясини айланиб, эски, лекин яроқли деталларни излаб топардик. Ремонтда ундан фойдаланардик. Бу ишга кўп вақтимиз кетишига қарамай, оғир иш шароитида ҳам кунлик ва ойлик топшириқларни ошириб бажарардик.

Ишчилар мамлакатимизни индустрлаштиришни асосий вазифа қилиб қўйган. Биринчи беш йиллик планини тўрт йилда бажариш учун социалистик мусобақа қизитилган дамларда Абдуқодир ака кечани-кундузга, кундузни эса кечага улаб, тинимсиз меҳнат қилди, куч ва ғайратини аямади. Смена топшириқларини 120-130 процент қилиб бажарди. Меҳнати билан обрў топди. Катта тарихий аҳамиятга эга бўлган биринчи беш йилликнинг муваффақиятли бажарилишига озми-кўпми муносиб ҳисса қўшди.

Меҳнатни шарафли иш деб улуғлаган, эл-юрт манфаати йўлида жон куйдириб ишлаб келаётган Абдуқодир аканинг ҳаётида 1939 йилда қувончли воқеа юз берди. У шонли коммунистик партия сафига қабул қилинди. Бу уни янада яхши самарали меҳнат қилишга, ҳар бир ишда бошқа ишчиларга ўрнак бўлишга руҳлантирди.

Абдуқодирга локомотивларнинг монометрларини ремонт қилиш каби шарафли иш топширилди. Бу ғоят мураккаб, лекин фахрли топшириқ эди. Сафарга йўл олган тепловозни бошқариб бораётган машинист унинг энг муҳим механизмларини қандай ишлаётганлигини монометрлар ёрдамида текшириб боради.

Кўз олдингизга келтириб кўринг, битта монометрда қанча-дан-қанча деталлар бор. Буларни бузиб тузатиб, жой-жойига қўйиш учун катта қунт ва маҳорат керак. Миллиметргина эмас, балки унинг улушининг улушигача аниқ бўлиши, тўғри ҳисобланиши лозим.

Абдуқодир бу ишда яхши натижаларга эришмоқ учун монометрларнинг технологиясига оид адабиётларни ўқиб ўрганди. Новаторлар тажрибасидан кенг фойдаланди. Оқибатда бу касбнинг камолотга етган устаси бўлиб кўзга кўринди. Унинг номи кенг танилди.

Ремонтга келган монометрларни бирма бир кўздан кечириш мураккаб иш. Абдуқодир ака бу борада ўрнак бўларли иш қилмоқда. Эски, лекин яроқли деталлардан қайта фойдаланиш ҳисобига корхонанинг минг-минглаб маблағи тежаб қолинмоқда.

Абдуқодир аканинг фикри-ёдида доимо янги режа. У илғор ишчи бўлибгина қолмай, актив рационализатор ҳамдир. Ўзининг бутун иши давомида меҳнат унумдорлигини оширишга ва маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам берадиган ўнлаб рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этди. Бунинг натижасида корхонанинг 15 минг сўмдан ошиқ маблағи тежалди.

Ўтган йилларнинг ўз салмоғи ва хотираси бор. Завод ҳаётидаги муҳим воқеалар эсга олинса, уларнинг ҳаммасида Абдуқодир аканинг улкан ҳиссаси борлиги очиқ-ойдин намоён бўлади. У ўтган ҳамма беш йилликларнинг пешқадамлари сафида бор. Ўнлаб малакали шогирдларни тарбиялаб етиштирди. Корхонада иш авжида. Ҳамма ўз иши билан банд. Шу пайт эшикни очиб, хонага цех бошлиғи Анатолий Белов кириб келди.

— Табриклайман дўстим, — Абдуқодир аканинг қўлини маҳкам сиқиб, давом этди у, — темир йўл транспортида узоқ йиллар самарали меҳнат қилиб келганлигинг учун йўллар министрлиги сени «Фахрий темир йўлчи» значоги билан мукофотлапти, — деди буйруқни ўқиб эшиттираркан у.

Абдуқодир ака беҳад қувонди. Меҳнатим зое кетмабди деди ўз-ўзига. Бу мукофот билан унинг издошлари Исмоилов, И. Иноятовлар ҳам чин қалбидан табрикладилар. Бундан ташқари йўллар министрлигининг «Социалистик мусобақа аълочиси» деган учта значоги Абдуқодир аканинг кўкрагини безаб турибди. У бир неча бор Ўзбекистон ССР Олий Советининг фахрий ёрлиқлари билан ҳам мукофотланган.

Шу кеча-кундузда Абдуқодир ака Абдувоҳидов тўққизинчи беш йилликда ўз олдига қўйилган вазифаларни тўрт йилда бажариш иштиёқида ғайрат билан меҳнат қилмоқда. У ҳозир 1973 йилнинг август ойи ҳисобига маҳсулот бераётир.

Беш йилликлар қалдирғочи, фахрий темир йўлчи Абдуқодир ака меҳнати орқали шон-шуҳрат орттирди. Бахтли-саодатли бўлди. Унинг тўрт ўғли ва тўртта қизи, 27 невараси бор. У ана шу бахтиёрлар оиласига ҳам кўз-қулоқ бўлиб келаётир.

Ж. МАҲМУДОВ.

ОЛАМДА НИМА ГАП

ЧССР. «СССР — Ғарбий Европа» халқаро транзит газопроводи трассасидаги ишлар қизғин олиб борилмоқда. Бу йил Чехословакия участкасида бир неча тақсимлаш станциялари ишга туширилади, Прага яқинидаги Коуржимда кучли компрессор станциясининг қурилиши ҳам ниҳоясига етказилади. Суратда: Коуржимдаги компрессор станциясида ускуналарни монтаж қилиш пайти.

ЧТК — ТАСС фотоси.

ТИНЧЛИК ИШИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 30 март. ТАСС мухбири **В. А. Минеев хабар** беради:

ВДРда асир қилиб олинган ҳарбий ходимлардан охирги америкалик кеча Вьетнам тупроғидан чиқиб кетди. Вьетнам Демократик Республикаси Вьетнамга бағишланган Париж битимида кўзда тутилганидек, асирларни қайтариш юзасидан зиммасига олган мажбуриятларини тамомила бажарди.

Битим имзоланганидан бери 62 кун ўтди. Энди баъзи якунлар чиқариш мумкин.

Қўшма Штатлар пиёдалар, авиация ва флот билан ўтказаётган ҳамма уруш ҳаракатларини тўхтатди. АҚШ ва иттифоқчиларининг қўшинлари Жанубий Вьетнамдан тамомила олиб чиқиб кетилди. Тақдим этилган рўйхатга биноан асир ҳарбий ходимларни қайтариш тугади.

Тўрт томонлама қўшма ҳарбий комиссия ва халқаро кузатиш ва назорат этиш комиссияси ўз зиммасидаги вазифаларнинг бир қисмини бажарди. Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари ва Сайгон армияси вакилларидан иборат икки томонлама қўшма ҳарбий комиссия тузилди. АҚШ ВДҒ сув йўлларини минадан тозалашга киришди.

Вьетнамга бағишланган халқаро конференция чақирилди ва у муваффақиятли тугади. Парижда Жанубий Вьетнамдаги икки томон ўртасида маслаҳат ҳамда ВДР билан АҚШ аралаш иқтисодий комиссиясининг мажлислари очилди.

Аммо битимда икки ой муддат ичида бажарилиш кўзда тутилган ишларнинг кўплари ҳамон бажарилмай турибди.

Сайгон қўшинлари Жанубий Вьетнамдаги қуролли ҳаракатларини ҳамон давом эттиряпти. Бу ҳаракатларнинг миқёслари битим кучга кирганидан кейинги дастлабки ҳафталардагидек катта бўлмасада тамомила тинчлик тикланди, деб гапиришга имкон бермайди.

Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетилаётган Америка қўшинлари ўз қурол-аслаҳаларини ўша ерда қолдириб, Сайгон армиясини кучайтиришга уринмоқда. Граждан либосини кийган неча юзлаб АҚШ ҳарбий маслаҳатчилари Жанубий Вьетнамда қолмоқда. АҚШнинг Таиланддаги ҳарбий ҳаво базалари мустаҳкамланмоқда. Шундай қилиб, Қўшма Штатлар Париж битимини бузиб, Вьетнамдаги ҳарбий ҳозир нозирлигини тамомила тўхтатгани йўқ.

Битимга кўра, қамоқда бўлган граждан кишиларнинг кўпчилик қисмини икки ойлик муддат ичида бўшатиш ва яна бир ой ўтгач, шу бўшатишни тамомила поёнига етказиш кўзда тутилган бўлсада Сайгон маъмурияти бу борада олға бирон қадам босмади.

Ханойда чиқадиган «Нян зан» газетаси битимни бажариш учун олиб борилган икки ойлик кураш якунларини чиқариб, битимни Вьетнам халқининг катта ғалабаси деб баҳоламоқда. «Икки ой мобайнида вазият душман фойдасига эмас, балки бизнинг фойдамизга ривожланиб борди. АҚШ ва Сайгон маъмурияти шу ривожланишни ҳеч қандай воситалар билан орқага қайтаролмади», — деб ёзади газета.

АСИРЛАР ТОПШИРИЛИБ БЎЛДИ

ХАНОЙ. ВДРда асир қилиб олинган ҳарбий ходимлардан охирги америкалик Вьетнам тупроғидан чиқиб кетди. Вьетнам Демократик Республикаси томони Вьетнам масаласи юзасидан Париж битимида кўзда тутилганидек, асирларни қайтариб юбориш борасида зиммасига олган мажбуриятларини тамомила бажарди.

Ханойнинг Зялам аэродромида америкалик маъмурларга топширилган асирлар охирги гуруҳида жами 67 киши бор эди. Уларнинг ҳаммаси бултур июлдан декабрнинг охиригача Шимолий Вьетнам территорияси осмонида уриб туширилган АҚШ самолётлари экипажларининг аъзоларидир.

Америка томонининг вакили генерал Оган Рассел мухбирлар билан қилган суҳбатида ҳарбий ходимларни қайтариш тугаганлигидан мамнун бўлганлигини изҳор этди ҳамда ВДР томони Париж битимининг тегишли протоколини аниқ бажарди, деди. У ВДР ҳарбий маъмурларининг асирларни топшириш маросимини ташкил этиш борасидаги ишларини юксак баҳолади.

Зялам аэропортидаги воқеа яна шу билан айниқса эътиборга сазоворки, тахминан айни шу пайтда Америка қуролли кучларининг охирги бўлинмалари Жанубий Вьетнамдан чиқиб кетди ва 115 йил мобайнида биринчи марта Вьетнам диёрида ажнабий босқинчи қўшинлар қолмади.

ПЛЕНУМ ИШИНИ ТУГАТДИ

ПАРИЖ, 30 март. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми ўз ишини тугатди.

Пленум ФКП бош секретари Ж. Маршенинг парламент сайловидан кейинги сиёсий аҳвол тўғрисида қилган докладини тинглади ва муҳокама қилди.

Пленум бир овоздан қабул қилган резолюциясида ФКП бош секретари докладидаги «таҳлил, хулоса ва таклифларни маъқуллади».

ФКП Марказий Комитетининг пленуми қабул қилган иккинчи резолюциясида Франция Коммунистик партияси сайлов кампаниясини ўтказиш учун мамлакат миқёсида маблағ тўплаш натижаларидан ғоятда мамнун бўлганлиги изҳор этилди. Франция меҳнаткашлари ва демократлари 8,1 миллион франк пул тўплаб қўйишди.

АХБОРОТ

САҲРОДАГИ «НАВБАҲОР»

Марказий Фарғонанинг Аччиққўл массивида иш қизғин. Экскаваторлар, бульдозер ва скреперлар кеча-кундуз чўл бағрини тилиб, ер очаяпти.

Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли колхоз аъзолари бундан уч йил илгари массивга «ҳужум» бошлаган эдилар. Ҳозир дашт ўрнида кўплаб уй-жойлар, маданий ва маиший бинолардан ташкил топган ажойиб посёлка пайдо бўлди. Лентадек текис асфальт йўллар саҳро бағрини ҳар томонга кесиб таралмоқда. Артезиан қудуқлардан отилиб чиқаётган зилол сувлар, кечаларни кундуздек ёритаётган Ильич чироқлари кишини қувонтиради. Қақроқ даштни гулистонга айлантиришга бел боғлаган чўлқуварлар ўз посёлкалари номини «Навбаҳор» деб атадилар.

●

ИЖОДКОРЛИККА ДИПЛОМ

Намангандаги «трансформатор» заводининг илғор ишчилари Алексей Мирзенко, Любовь Войтенколарнинг электр калорифер каркасларини такомиллаштиришдаги рационализаторлик таклифлари СССР ҳамда республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаларида юқори баҳоланди. Ишчиларнинг бу таклифлари туфайли завод йилига 60 минг сўмга яқин қўшимча фойда олиш имкониятига эга бўлди.

Бу ижодкор ишчиларга мукофотлар топширилди. А. Мирзенкога СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг биринчи даражали, Л. Войтенкога эса Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг иккинчи даражали дипломлари берилди.

●

БЕРЛИНДАН ЮБОРИЛГАН ГАЛСТУК

Наманган шаҳридаги 3-мактаб ўқувчиси Гулмира Қориева Берлиндан бандероль олди. Дугонаси Рита Вайнберг халқаро хотин-қизлар байрами — 8 Март билан табриклаб, унга ҳаворанг пионер галстуги, Германия Демократик Республикаси манзараларини акс эттирувчи открыткалар ва бир неча значок совға қилиб юборди.

Бундай совғалар мактаб интернационал дўстлик клуби аъзолари — Карима Мамадалиева, Мунаввара Қодирова ва Ҳамид Саттибоевларга ҳам келиб туради. Болалар хатларга жавобни ўқитувчилари кўмагида немис тилида қайтаришади. Бу эса уларнинг немис тилини пухта ўрганишларида ёрдам беряпти. Клуб аъзолари «ГДР — бизнинг дўстимиз» деган темада интернационал дўстлик кечаси ўтказишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

●

ЗАВОД МАҲСУЛОТИГА БУЮРТМА

Попдаги изоль заводининг резина буюмлари цехида яна бир янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу, кон саноати ва қурилиш карьерларида ишлатишга мўлжалланган резина тўр бўлиб, чидамлилиги жиҳатидан сим тўрга қараганда анча устун туради. Унинг бўйи 500, эни 250 миллиметр бўлиб, бир-бирига занжирсимон уланган.

Янги турдаги маҳсулот Арманистон тош майдалаш заводида, Чиноз тош-шағал карьерида муваффақиятли синовдан ўтди. Корхона Қозоғистон, Тожикистон республикалари, Москва ва бошқа жойлардаги карьер ҳамда заводлардан буюртмалар олмоқда.

О. ЖУМАНАЗАРОВ, «Совет Ўзбекистони»нинг Наманган область мухбири.

ҚУЁНЧИЛИК ФЕРМАЛАРИДА

Ворошилов районидаги «Гулистон» совхозида қуёнчилик фермаси ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Дастлабки йили бу ерга 60 та қуён келтирилганди. Улар яхши парваришланганлиги туфайли тез кўпайиб, ҳозир 1000 тага етди. Шундан 200 таси она қуён. Қуёнларнинг тез семириб ва яхши ўсишида опа-сингил Таня ва Люда Фоменко билан Яхшигул Жуматоева ўртоқлар жонбозлик кўрсатишяпти.

Т. ТУҚЛИБОЕВ.

* * *

Жиззах ўрмон хўжалигида 210 та қуён парваришланмоқда. Улар ўрмонда етиштирилаётган сервитамин ва тўйимли озуқалар билан яхши боқилаётганлиги туфайли тез кўпаймоқда. Ўтган йили ўрмончилар давлатга 950 килограмм тансиқ гўшт ва 450 дона қуён териси етказиб беришган бўлса, бу йил 1500 килограмм қуён гўшти ва 500 дона тери топшириш мажбуриятини олишган. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун қуёнларни яхши парвариш қилмоқдалар.

М. АЛИҚУЛОВ.

ЧЎП УШЛАМАГАН „ДИРИЖЁР“

ФЕЛЬЕТОН

ҚАТНАШУВЧИЛАР:

Владимир Пильняк — катта инженер.

Семён Хлистов —бригада бошлиғи.

Темур Эшмуҳамедов, Тамара Михейчева, Анатолий Ефанов, Зинаида Дергач — ишчилар.

Воқеа Тошкент область халқ маорифи бўлимига қарашли мактаб-интернатларни ремонт қилиш вақтида содир бўлади.

САҲНА. Владимир Юрьевич Пильнякнинг иш кабинети. Қовоғидан қор ёғиб турган бу киши Тошкент область халқ маорифи бўлими ремонтчиларининг катта инженери. У столга мукка тушиб, узоқдаги аллақандай бир дўстига қурилишда жорий қилаётган «янгилик»ларини баён этиб, мактуб ёзмоқда.

Камол-у эҳтиром билан сенга маълум ва равшан бўлсинким, мен ҳамон ўша эски жойимда ишлаб турибман. Пичоғим мой устида. Кўнглим чоғ, кўксим тоғ!

Иш фаолиятимда катта янгиликлар қилдим. Дирижёрларни ўзинг яхши биласан. Улар саҳнада сирли калтакчасини кўтариши билан оркестр ҳаракатга келади, торларда бармоқлар пилдирайди. Хўш, шундай бўлгач, дирижёрликни қурилиш ташкилотларида ҳам жорий қилиш мумкинми? Мумкин!

Эшикни очиб, кабинетга ремонтчилар бригадасининг бошлиғи Семён Хлистов киради. Пильняк ҳали тугалланмаган мактубни бир чеккага суриб қўйиб, таъзим-тавозе билан ўрнидан туриб, уни қарши олади.

ПИЛЬНЯК. Келинг, ўртоқ Хлистов, ишлар қалай?

ХЛИСТОВ: Беш! (Бош бармоғини бигиз қилиб кўрсатади). Катта имтиҳондан ўтдик. Бажарилган ишлар, қўлга киритилган муваффақиятлар ҳақида сиз билан бир ҳисоб-китоб қилай, деб келувдим. (**Семён Хлистов креслога ўтиради].**

ПИЛЬНЯК: Кўп яхши. Қани, эшитайлик?

ХЛИСТОВ: Владимир Юрьевич, шахсан ўзларининг раҳбарликларида 1971 йил 3 майдан 1 октябргача самарали ишлар қилдик. Маълумки, мен бошчилик қилаётган бригадага йил давомида 34,7 минг сўмлик иш ҳақи ўтказилган эди. Шундан ишчиларга 29,5 минг сўм тўланди. Иш даврида сув келса симирдик, тош бўлса кемирдик. Қаерда қандай ишлар бажарилди денг? Янгийўлдаги Ортиқов номли 4-мактаб-интернатда 13,7 минг сўмлик, Ангрендаги Максим Горький номли мактаб-интернатда 8,3 минг сўмлик, Оққўрғондаги Макаренко номли 2-мактаб-интернатда 3,9 минг сўмлик, Дўрмон посёлкасидаги 2-мактаб интернатда 7,4 минг сўмлик, Дўрмондаги 2-болалар спорт мактабида 1,4 минг сўмлик капитал ремонт ишларини юз фоиз қилиб ўринлатдик. Тўғрими?

ПИЛЬНЯК: Жуда тўғри. Топширилган вазифанинг қандай бажарилганлигини қабул қилиб олишда камина ташкилотчилик ва ташаббускорлик кўрсатганлигини ўзлари яхши биладилар. Давлатга қанча «фойда» келтирганлигимизни-чи? А. лаббай **[Пильняк бригадирга қараб кўз қисади].**

ХЛИСТОВ: Тақсир, ўзлари қандай маслаҳат ва кўрсатма берган бўлсалар, мен ўшандай қилиб табель туздим. Камина ҳам, ўзлари ҳам чамбарак қилиб имзо чекдик. Шахсан иккимиз томонимиздан тузилган наряд ва табелларни мактаб директорлари тасдиқламай қолишмади. Бундан ғоят хурсандмиз.

ПИЛЬНЯК: Шундай! Бир ёқадан бош чиқариб ишлаб ёмон бўлмадик. Бу ўринда ремонтчиларга иш ҳақи беришда ведомостларга ёзилган ясама исм-фамилияларга ўзимиз имзо чекканимизни унутдингизми? Булар ҳақида ҳам икки оғиз ҳисоб беришингиз керак. Ўмарилган мўмай пулларни қандай арра қилганлигимизни ўзлари яхши биладилар. Шундайми? **[Пильняк Хлистовга юзланди].**

ХЛИСТОВ: Анча соддалигингиз бор-да. Биз каби баъзи қурувчилар учун пул — ўчоқнинг кули-ку. Эплаган қандини урсин. Қанча ўмарган бўлсак, ютуқ бизники! Ўзимиз ўйлаб топган шахслар ва айрим кишиларга «мукофот» ёзиш баҳонаси билан 2884 сўм 05 тийинни ҳазм қилиб юбордик. Шундайми, тақсир?

ПИЛЬНЯК: Менинг чизган чизиғимдан чиқмасанг, айтганинг айтган, деганинг деган! Капитал ремонт ишлари қандай бажарилишидан қатъи назар, ўзимизча «мукофот» системасини қўлландикми, қўлландик! Маълумки, иккита мактаб-интернатда 5,9 минг сўмлик, жумладан, Ортиқов номли 4-мактаб-интернатда 4 минг сўмлик иш бажарилиши планлаштирилди. Бунинг учун 1,9 тонна алибастр олдикми, олдик. Унга 230 сўм 36 тийин маблағ сарфлаш лозим эди. Бироқ, биз ведомостда 2613 сўм 68 тийин деб кўрсатдик. Талай пул сиз билан менинг киссамга тушди.

ХЛИСТОВ: Оққўрғондаги Макаренко номли 2-мактаб-интернатдаги ютуғимиз-чи? У қилдик, бу қилдик, деб 1200 сўмни қуртдек санаб олдик, қойилмисиз?!

ПИЛЬНЯК: Отангга раҳмат, Семён.

ХЛИСТОВ: Бундан кейин ҳам сиз нима десангиз шу бўлади. Хайр, мен кетдим. (Хлистов таъзим билан чиқиб кетади. Кабинетга ишчи Темур Эшмуҳамедов кириб келади).

ЭШМУҲАМЕДОВ: Салом, Владимир Юрьевич!

ПИЛЬНЯК: Ўзларидан сўрасак, қалай маошларидан ҳурсандмилар?

ЭШМУҲАМЕДОВ: Хурсанд бўлганда қандоқ. Ҳар ойда 500 сўмдан 750 сўмгача ёзадилар-у, хурсанд бўлмайманми, тақсирим.

Менга нисбатан катта илтифот ва «холис хизматлари» учун қуллуқ қиламан. Чўнтакка урган ошиқча маошларни ўртада арра қилдикми-қилмадикми, буни иккимиз биламиз.

ПИЛЬНЯК. Буёғидан хавотир бўлманг, Темур. Каторда норинг бўлса юкинг ерда қолмайди. **[У дўстини кузатаётган эди, катта инженерни кутавериб тоқатлари тоқ бўлган бошқа ишчилар эшикни очиб, кабинетга кириб келишди. Пильняк ҳайрон бўлиб Михейчевага юзланди].**

МИХЕЙЧЕВА: Мен бир нарсадан жуда хижолат тортиб юрибман.

ПИЛЬНЯК: Нимадан, очиқроқ айтинг?

МИХЕЙЧЕВА: Маош олгани борсам, бригадир Семён Хлистов: «Ортиқов номли 4-мактаб-интернатда июль ойида 23 кун ишлагани учун В. Мишаков ва М. Мишаковаларга 499 сўм 54 тийиндан, жами 999 сўм 08 тийин тўланди», — деб менга қўл қўйдириб олди-да, 200 сўм пул берди. Суриштириб қарасам, коллективда бундай кишилар ишламас экан. Буёғи қандоқ бўларкин?

ПИЛЬНЯК: Қўрқманг, ҳеч нарса бўлмайди. Мишаков, Мишакова-лар қўл қўйди нима-ю, Михейчева қўл қўйди нима?! Боринг, ишингизни қилаверинг. **[Михейчева таажжубланиб чиқиб кетади. Ишчи З. Дергач Пильнякка қаради].**

ДЕРГАЧ: Менинг ҳам эътирозларим бор. Мен июнь ойида Магнитогорскдан келиб, қўлингизда ўн кун ишладим. Ведомостга 479 сўм ёзилган, қўлга тегиши 393 сўм экан. Лекин имзо чекишга чекдим-у, менга атиги 60 сўм беришди. Қолгани қаерга кетди, билмадим?

ПИЛЬНЯК: Буёғини ўзим ҳал қиламан. Ҳозир сиз билан ади-бади айтиб ўтиришга вақтим йўқ. Қани чиқиб кетинг! **[Дергач тилини тишлаб, секин ўрнидан турди].**

ЕФАНОВ: Май ойида Ортиқов номли 4-мактаб-интернатда 10 кун ишлаб, 35 сўм олганим рост. Бироқ, 248 сўм 63 тийин олдим деб, ведомостга имзо чекмаганман. Нега алдайсиз? Ахир, бригадир билан тил бириктириб бировлар учун имзо чекиб, чўнтакни қаппайтириш катта жиноятку, Владимир Юрьевич?!

ПИЛЬНЯК: Бу қип-қизил туҳмат, ўртоқ Анатолий Ефанов! Ўз имзоингизни тан олишингиз шарт! Бўлмаса...

ЕФАНОВ: Бу менинг имзом эмас! **[У асабий ҳолда кабинетдан чиқиб кетди. Пильняк мулзам бўлиб қолди. Анчадан кейин Пильняк бироз ўзига келиб, мактубни давом эттирди].**

Шундай қилиб, дўстим, дирижёрлик санъатини пухта эгалладим. Буни ҳар томонлама синовдан ўтказдим. Дирижёрлик ўзини оқлади. Тўртта мактаб-интернат ва 2-болалар спорт мактабини ремонт қилишда офтобда бирга қатиқ ялашган дўстим Семён Хлистов ва бошқалар билан кўпгина ғайри-қонуний ишларни амалга оширдим. Давлатга зарар келтирди, демагин яна. Атиги 13,5 минг сўм маблағни ўзлаштирдик, холос. Ҳали иштаҳам карнай... Қандай иш қилсам ҳам биров «товуғимни кишт», «мушугимни пишт» демайди, айтганим-айтган, деганим-деган! Эсон-омон шу ерда ишлаб турсам, яна... Хайр, соғ бўл, дўстим!

Ашурали АҲМЕДОВ.

МУЗИКАЛИ ҚАЛЕНДАРЬ

ВАТАН ВА ИНСОН КУЙЧИСИ

Глинка, Мусоргский, Римский-Корсаков, Чайковский, Рахманинов...

Санъатимиз учун улуғ ва азиз бўлган бу номлар фақатгина рус классик музикаси эмас, балки жаҳон музика маданиятининг ҳам шуҳрати ҳисобланади. Бугун шундай ажойиб композиторлардан бири Сергей Васильевич Рахманинов туғилганига 100 йил тўлди.

Атоқли композитор, уста созанда ва моҳир дирижёр Рахманиновнинг ўлмас ижоди рус музикаси маданияти хазинасига қўшилган бебаҳо ҳиссадир. Композитор ўз асарларида Ватан гўзаллиги ва кишилар қалбидаги энг олижаноб ҳиссиётларни жўшиб мадҳ этди. Рахманинов музика санъатидаги янги интилишларни энг ёрқин ифодаловчиларидан бири бўлди. Композитор ўша давр рус музика маданиятига хос чинакам миллий асарлар яратди. Булар орасида фортепиано ва оркестр учун Биринчи ҳамда Иккинчи концертлар, қатор прелюдия, музикали дақиқа ва, айниқса, романсларни эслатиб ўтиш мумкин.

Рахманинов ижодидаги рус табиатини мадҳ этувчи асарлар ҳам миллий музика маданиятини бойитишда катта роль ўйнади. Улуғ Россиянинг табиат манзаралариниараннум этувчи асарлари ўзгача кўтаринки руҳ, шоирона гўзаллик ва самимий лирика билан суғорилган. Уларни тинглар экансиз, кўз олдингизда бепоён Ватанимизнинг кенг далалари бутун гўзаллиги билан намоён бўлади.

Музикали асарларни миллий руҳда яратиш йўлида Рахманинов қўнғироқлар овозини ҳам кенг ишлатди. Б. В. Астафьев айтганидек, «Рахманинов жуда янги, равшан ва равон талант бўлиб, у янги қўнғироқлардан янгича занг урмоқда эди».

Рахманинов қаламига уч опера асари мансуб. Ўқувчилик йиллари 17 кунда ёзиб тугатилган «Алеко» операси А. С. Пушкиннинг «Лўлилар» номли поэмаси асосида яратилган. Диплом иши сифатида ижро этилган ушбу асар ўз вақтида давлат имтиҳон комиссияси аъзоларини ҳайратга солган эди. Мана ҳозирга қадар «Алеко» операси жаҳон театр саҳналарини безаб келмоқда.

Рахманиновнинг иккинчи операси «Зиқна рицарь» ҳам Пушкин асари сюжети асосида ёзилган. Композиторнинг улуғ рус шоирига бўлган такрорий мурожаати тасодифий эмас, албатта. 1905 йилда яратилган бу операдаги текин даромад қидирадиган зиқна Барон образида Рахманинов Пушкиннинг фикрини давом эттириб, тағ-тугидан чириган ижтимоий тузумни қоралайди.

Композиторнинг сўнгги «Франческа да Римини» операси буюк Данте поэзиясига тегишли. Унга ўрта аср диний хурофотлар ва черков ҳокимиятига қарши кураш руҳи сингдирилган.

Бу уч опера турли сюжетлар асосида ёзилган. Лекин уларнинг ҳаммасини бирлаштирувчи бир неча музикавий компонентлар бор. Биринчидан, ушбу асарларни симфоник опералар десак янглишмаган бўламиз. Чунки уларда оркестр асосий вазифалардан бирини бажаради. Иккинчидан, куйнинг мелодик ривожи янада чуқурлашади ва кенгаяди. Ва, ниҳоят, опералардаги ҳамма персонажлар ўз музикавий ифода воситаларига эга бўлиб, саҳнада реалистик образлар гавдаланади. Бу операларда композитор инсоний эҳтирослар драмасини зўр ҳавас билан ифода этади.

Рахманинов ўзининг беқиёс истеъдодини ўз Ватани — Россияга ва рус халқига бағишлади. Бу йўлда у жаҳон музика маданиятига ўз ҳиссасини қўшиб, гултож асарлар яратди. Улар ҳали юз йиллар давомида тингловчи ва ижрочиларнинг дилини хушнуд этиб, уларга яхши кайфият бахш этаверади.

Дилбар ЗИЁДОВА,
музикашунос.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ

АНДИЖОН. Москва районидаги Маданият уйи ҳузурида ташкил этилган халқ ансамбли областнинг етук бадиий ҳаваскорлик коллективларидан бири ҳисобланади. Унинг репертуари ранг-баранг ва мазмунли. Улар областнинг колхоз ва совхозларида бўлиб, ўз маҳоратларини намойиш этиш билан томошабинларнинг олқишига сазовор бўлишмоқда.

Суратда: ансамбль қўшиқчилари лапар ижро этишмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ ЎЙИН

Футбол

Республикамизнинг марказий стадиони мавсумга шайлаб қўйилди. Қайта ремонт ишлари ҳам жадал суръатда олиб борилди. Салкам 60 минг томошабинга мўлжалланган ўринлар ҳам бўёқдан чиқди. Рекламалар, афишалар, спортнинг энг қизиқарли турларига бағишланган расмлар ҳам янгидан жиҳозланди. Хуллас, бугун «Пахтакор» стадионида ўтказиладиган дастлабки футбол ўйини учун деярли барча шарт-шароитлар муҳайё.

Хўш, ўтган йилги футбол мавсуми охирларидаёқ олий лига тафтини ҳис этган пахтакорчилар яна тўп суриш усталари билан бўладиган мамлакат чемпионатига қандай ҳозирлик кўришди. Мухлислар ўртасида: «Пахтакор» состави жиҳатидан яшарган» деган шов-шув тарқалганига анча бўлди. Футболчи йигитларимиз олий лигачилар қаторида республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилишга шайми?

«Пахтакор» футболчилари мавсумга тайёргарлик кўришни ҳар йилдагидан эртароқ бошлашди. Аввалига Болгарияда машқ тариқасида ўртоқлик учрашувлари ўтказилди. Команда устозларига коллективга янги қабул қилинган футболчиларни билиб олишда бу усул муҳим роль ўйнади. Шундан кейин Тошкент областининг «Политотдел» колхози стадионида, Самарқандда давом эттирилган тайёргарлик чоғида ҳам турли командалар билан куч синашга кўпроқ эътибор қилинди. Коллективга янги қабул қилинганларнинг тўп суришлар вақтида маҳорат ва имкониятлари, техник-тактик жиҳатдан ютуқ ва камчиликлари кўзга ташлана борди. Уларни команданинг асосий состави аъзолари билан қовушиб кетишларида, ўзаро ҳамкорликларида умумжисмоний машғулотларга ҳам аҳамият берилди.

— Пахтакорчиларнинг Сочи шаҳрида ивановоликлар билан ўтказган дастлабки ўйинида ҳисоб очилмагани мухлисларга аён, — дейди команда бошлиғи Д. Шегай. — Сабаби, командамизнинг мамлакат кубоги 1/16 финали учрашувини Сочида ўтказиши кечроқ маълум бўлди. Сирасини айтганда, бироз шошиб қолдик. Шунга қарамай, қисқа муддатли машқдан кейин йигитларимиз соврин учун курашга киришдилар. Ҳаво салқин. Ёмғирдан кейин майдоннинг ҳўллиги яхши бўлмади. Бироқ, пахтакорчилар танаффусгача астойдил ҳаракат қилдилар. Ўйиннинг иккинчи ярмида ивановоликлар ҳам, тошкентликлар ҳам суст ҳаракат қилишди. Натижа ҳам шунга яраша бўлди. Ҳисоб очилмади.

Футболчиларимиз охирги кунлар яна икки команда билан ўртоқлик учрашувида куч синашиб кўришди. Пойтахт армиячилари билан ўйинда 0:1 ҳисобида мағлубиятга учраган бўлсак-да, ёшларимиздан мамнун бўлдик. Улар шу куни ҳисобни тенглаштиролмаган бўлсалар-да, мастерларга хос ҳаракат қилиб, масъулиятли учрашувларда мухлислар ишончини оқлай олишлари мумкинлигини намойиш қилдилар. Олмаоталик қайратчилар* билан ўйин 1:1 ҳисобида ўтди.

Бугун пахтакорчилар нимчорак финалга чиқиш учун Ивановонинг «Текстильщик» командаси билан такрорий ўйин ўтказадилар. Бунда ёшлар номлари футбол ишқибозларига танилиб қолган зарбдор йигитларимиз қатори расмий ўйинда синовдан ўтадилар. Ишқибозлар «Пахтакор»га қанақа футболчилар қабул қилинганлигини ўз кўзлари билан кўрадилар. Фақат биллур соврин учун бўладиган бу учрашувда ўтган йили дарвозани нишонга олиш устаси деб донг таратган Федоров иштирок этолмайди. СССР ёшлар терма командаси составида туркиялик тенгқурлари билан ўйинда совет спорти шарафини ҳимоя қилади.

Команданинг катта тренери В. Соловьев «Пахтакор»нинг бугунги коллективидан кўнгли тўқ дейиш мумкин. У: «Дарвозабонлар А. Говоров ҳам С. Покатилов ҳам бир-биридан қолишмайдиганлардан» деб турибди. Янги мавсумда коллектив учун хоҳ ҳимоя чизиғи, хоҳ ҳужумда бўлсин, ишчанлик, чаққонлик, уюшқоқлик ва ҳужумкорлик асосий шиор бўлади.

Ниҳоят «Пахтакор»нинг янги асосий состави ҳам маълум бўлди. Марҳамат, танишинг: дарвозабонлар Энвер Абхаиров, Александр Ғоворов, Сергей Покатилов. Ҳимоячилар: Владимир Алтухов, Валерий Ортиқов, Омин Аширов, Юрий Басов, Юрий Белов, Александр Иванков, Розиқ Турғунов, Қаюм Тўлаганов, Шомиль Яфаров. Ярим ҳимоячилар: Михаил Ан, Виктор Варюхин, Юрий Иванов, Александр Корченов. Ҳужумчилар: Биродар Абдураимов, Олег Еремеев, Тўлаган Исоқов, Назим Нортожиев, Владимир Федоров, Василис Ходзипанагис.

Команданинг ўринбосарлар состави ўтган йили «Политотдел» колхози стадионида ўйнашганди. Бу йилдан эса улар ҳам асосий состав қатори ўз учрашувларини «Пахтакор» стадионида ўтказадилар. Бир ҳафтадан кейин эса республикамиз пойтахтида мамлакат XXXV футбол чемпионатининг байроғи илк марта ҳилпирайди. Мухлислар олқишлари янграйдиган кунлар бошланяпти.

Мамлакат чемпионатида пахтакорчилар дастлабки марта Москванинг торпедочилари билан ўйнашади. Меҳмон команданинг бугунги мавқеини ўрганиш мақсадида пахтакорчилар тренери Х. Раҳматуллаев Қарағанда шаҳрида «Шахтёр» — «Торпедо» учрашувини кўриб келади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
Р. МИРҲАЙДАРОВ.

ИНСОН ВА ТАБИАТ

«ЧУМОЛИ ОПЕРАЦИЯСИ»

Белецк ўрмон хўжалигига қарашли ўрмон массиви йўллари ва сўқмоқларида бўялган қозиқларни кўрасиз. Бу қозиқлар нима эканлигини атрофдаги қишлоқлар аҳолиси жуда яхши билади. Қозиқлар «Диққат, чумоли уяси!» деб огоҳлантиради. Урмон санитарлари тўғрисида бундай ғамхўрлик қилиниши тасодифий эмас мавсум мобайнида — кўкламдан то кузгача ҳар бир чумоли оиласи уч миллиондан беш миллионтагача зараркунанда хашоротни қиради.

Ҳозир республикада «Чумоли операцияси» деган шартли ном билан кўрик ўтказилмоқда. Урмон хўжалиги ходимлари кўрик олдидан катта-катта ишлар қилди. Ҳамма чумоли оилалари ва уюрлари ҳисобга олиб чиқилди. Қишда ёввойи тўнғиз ёки тулкидан асраш учун чумоли уяларининг оғзига тиканли шохлар босиб қўйилди. Кўкламда ва ёзда катта-катта чумоли уялари янги жойларга кўчирилади.

Бу ишларнинг натижалари чакки бўлмади: чумоли уялари тўрт баравар кўпайди. Белецк ўрмон хўжалиги коллективи эса «чумоли операцияси»ни муваффақиятли ўтказганлиги учун республика конкурси биринчи даврасининг ғолиби деб эълон қилинди.

(ТАСС мухбири).

Ажаб савдолар

ТЕЛЕВИЗОР САВДОСИ, УСТАХОНА ҒАВҒОСИ

Ўтмишда қора чироқда кашта тиккан аёлларимиз энди икки юз ваттликдан кам нур берадиган лампочка бўлмаса, костюмингизга тугма ҳам қадаб бергиси келмайди. Худди шунингдек, бир вақтлари болаларингизни кўчадан ширинлик бериб ҳам уйга келтиролмасангиз, эндиликда рангли телевизорсиз томоша кўришни хоҳлашмайди. Фарзанд-фарзанд экан-да, айтганини қилишга мажбурсиз. Лекин ҳадеб ишлатавергандан кейин темир ҳам бардош беролмайди. Телевизор ҳам вақти-вақти билан томоша кўрсатмай, ремонт талаб бўлиб қолади.

Газетхон ажабланиши мумкин: нима бўлибди, дарҳол «Зангори экран»га мурожаат қилиб, тузатиб олиш ҳамирдан қил суғургандай осон кўчади-ку! Аммо бу гапни телевизорини ҳали тузатишга иши тушмаган одам гапириши мумкин. Ким табиб, бошидан ўтган табиб деганларидек, умрида ақалли бир марта телевизор устахонасига иши тушган одам ремонт машмашаларини кўз олдига келтириб, кўнгли озади.

Фараз қилайлик, телевизор сотиб олдингиз. Анча-мунча маблағингиз кетган эмасми, авайлаб тутишга ҳаракат қиласиз. Ҳатто созлашга ҳам кўзингиз қиймай, теле ательедан уста чақирасиз. Икки қўллаб телевизор паспортини тутқазасиз. Телевизорни созлагунча хизматига шай бўлиб турасиз. Албатта, уни чойчақасиз қолдирмайсиз. Буларнинг ҳаммаси рисолада йўқ гаплар, албатта. Лекин устага бу ҳам етмайди. Чеҳрасига жиддий тус бериб, ғоз қомат важоҳатга киради-да, телевизор паспортига алланималарни ёзади. Сизнинг бутун фикри-хаёлингиз бўлса телевизорда. Бошқаси билан ишингиз йўқ. Бунинг устига, нима ёзгани билан неча пуллик ишингиз бор. «Ойнаи жаҳон» равшан ишлаб, бола-чақангиз қувонса бас. Шунинг ўзи сизга байрам. Ахир, фарзандларининг чеҳрасидаги табассум қайси ота-онани севинтирмайди, дейсиз!

Сиз янги олган телевизорни қўйиб, бола-чақангиз билан чақчақлашиб ўтираверинг-да, телевизор устахоналаридаги машмашаларга қулоқ солинг. Устахона ходимлари ўша куни биргина сизга телевизор ўрнатиб беришди, дейсизми? Йўқ. Ҳар куни ўнлаб, юзлаб телевизор ўрнатишади. Тошкентдек шаҳри азимда саккизта район бўлса, ўрта ҳисобда кунига 130 та телевизор харид қилиниши нима гап бўлибди. 130 хонадон телевизор олганининг тантанасини ўтказаверади-ю, буни телевизор устахонасидагилар ҳам ўзларича «ювишади». Яъни, улар ҳам гарантия талонига қанчалик ёлғон-яшиқ сўзларни эпини келтириб ёзишса, кайфиятлари шунча чоғ бўлади. Нега дейсизми? Чунки улар «фалон рақамли телевизорда у нарса етишмас экан, бу нарса етишмас экан, фалон нарсаси ишдан чиққан экан, писмадон нарсаси телевизорни ишга солишда синиб қолди, мўрт экан», деб ёзиб қўйишаверади. Кейин ана шу ёзувлари учун жарақ-жарақ пул олишади. Пулнинг ўз чўнтакларига тушишини айтмаса ҳам бўлади.

Ўтган йилнинг ўзида Тошкентда аҳолига 47 минг дона телевизор сотилди. Шуларнинг кўпчилигидаги гарантия паспортларини очиб кўрсангиз, албатта, қандайдир ремонт қилинганлигини ўқийсиз. Ҳам хўрдани-ю, ҳам бўрдани уришларини қаранг. Телевизорни ўрнатгани учун ҳақларини ортиғи билан олганлари ҳолда, телевизор эгаларига гарантия паспортларига қўл қўйдириб, қилмаган ремонтлари учун телевизор юборган заводларнинг кассасидан «қонуний» йўл билан пул ундириб олишади-я. Биргина Чилонзор районида текширилган 22 хонадоннинг телевизори рўйхатга олиш вақтида гарантия талонига ҳар хил ремонтлар ўтказилди, деб ёзиб қўйилибди.

Телевизорда нима кўп лампочка-ю, майда-чуйда деталлар кўп. Лекин уларнинг ҳам ҳисоби бор. Биронтаси етишмаса, «ойнаи жаҳон» жамолини кўрсатмайди. Телевизор устахоналаридагилар буни яхши билишади. Шу боисдан ҳам улар оғизда лампочка ва деталларни алмаштиришгани-алмаштиришган. Амалда эса, эски деб ҳисобдан чиқариб юборилган лампочка ва деталларни уялмай-нетмай қўйишаверади.

Ойни этак билан ёпиб бўлмаганидек, телевизор устахоналаридаги бу ва шунга ўхшаш катта ва кичик камчиликлар халқ назоратчиларининг кўзига тушмай қолмади. Республика Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги ва шахсан министрнинг биринчи ўринбосари М. Ортиқхўжаев радио аппаратларини ремонт қилувчи бош бошқарма ва унинг жойлардаги корхоналари ишидаги камчиликларни кўра-била туриб, вақтида тегишли чора кўрмаганлиги кўрсатиб ўтилди.

Хизмат вазифасига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлгани ва телевизорлар ремонтида қўпол хатоларга йўл қўйгани учун Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг шаҳар «зангори экран» телеательеси директори М. Алиевга қаттиқ виговор эълон қилинди. Маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг радио-телеаппаратураларни ремонт қилиш бош бошқармаси бошлиғи С. Эшонхўжаев ҳам қаттиқ огоҳлантирилди.

Энди тошкентликлар телевизор харид қилиб, бемалол уста чақираверсалар, гарантия паспортларига гард юқмаслигига ишонч ҳосил қилаверсалар бўлади. Чунки, министрлик ва унинг даҳлдор бошқармаси раҳбарлари бунга гарантия беришлари мумкин.

А. БУГЛАНОВ,
А. НАБИХЎЖАЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

2 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 17.05 — МОСКВА. 17.20 — Янгиликлар. 17.30 — Мультфильм. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Телефильм. 18.15 — «Ахборот». 18.30 — МОСКВА. Концерт. 18.55 — **Хоккей:** Швеция — ЧССР. 21.05 — «Ахборот» (Тошкент). 21.30 — «Вақт». 22.00 — ТОШКЕНТ. **Сирли қотиллик** (телеспектаклнинг 2-қисми). 23.25 — **Узук кўзидаги сув париси** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 01.00 — МОСКВА. **Хоккей:** Швеция — ЧССР. Финляндия — СССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — МОСКВА. 18.30 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув. 18.50 — **Айбсиз** (бадиий фильм). 20.15 — «ОЛТИН ВОДИЙ». 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — Миллионлар ленинча университети. 21.15 — Шеърият кечаси (Москва). 21.30 — Ҳужжатли фильм. 22.00 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

3 АПРЕЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — «Ахборот». 18.45 — МОСКВА. **Хоккей:** Финляндия — СССР. 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 20.00 — Адабий кўрсатув. 20.30 — **Хоккей:** ЧССР — ГФР. 21.15 — ТОШКЕНТ. «Ахборот». 21.30 — Халқ талантлари концерти. 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.25 — **Хоккей:** СССР — Польша. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.45 — Мультфильм. 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — МОСКВА. 18.30 — Концерт. 18.45 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли фильм. 19.05 — Муҳаббат сўнмайди. 19.35 — Оламда нима гап? 20.00 — Жаҳон халқлари ижоди (Москва). 20.30 — Кинокўрсатув. 21.15 — Адабий кўрсатув. 22.00 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 22.30 — **Россия қалби** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Телеспектакль.

4 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.10 — «Юлдузча». 18.50 — Халқ контроли экрани. 19.20 — «Ахборот». 19.35 — МОСКВА. Социализм дунёси. 20.00 — Ассалом, футбол. 20.30 — **Хоккей:** ГФР — Швеция. 21.15 — ТОШКЕНТ. «Ахборот». 21.35 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Шеърият мухлисларига. Ҳусниддин Шарипов. 22.40 — **Узук кўзидаги сув париси** (бадиий фильмнинг 2-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.25 — Фильм-эртак. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — МОСКВА. 18.30 — Концерт. 19.35 — Рўзимбек Муродов қўйлайди (Тошкент). 20.00 — Телефильм. 20.30 — Ёшлар ижоди. 21.15 — Людмила Зикина қўйлайди (Москва). 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — **Нураган империя парчаси** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Телеспектакль. 20.25 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.55 — **Филателистнинг ўлими** (бадиий фильм).

5 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.40 — «Ахборот». 18.55 — МОСКВА. **Хоккей:** Финляндия — Швеция. 21.15 — ТОШКЕНТ. «Ахборот». 21.35 — Ҳадя Юсупова ва Раҳима Йўлдошева қўйлайди. 22.00 — МОСКВА. «ВАҚТ» 22.25 — **Хоккей:** ЧССР — СССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.50 — ТОШКЕНТ. 10.55 — Қўғирчоқ фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 12.20 — Ўқув кўрсатуви. 18.35 — МОСКВА. Концерт. 18.55 — ТОШКЕНТ. Қишлоқ клуби чироқлари. 19.25 — Социалистик мусобақанинг янги марралари. 19.55 — Миртемир шеърлари. 20.25 — Теленовелла. 21.15 — **Ташвишли тун** (бадиий фильм). 22.00 — **Ойжамол** (опера). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 20.45 — Телеспектакль.

6 АПРЕЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Мультфильм. 18.50 — МОСКВА. **Хоккей:** ЧССР — СССР. 19.30 — ТОШКЕНТ. «Ахборот». 19.45 — Биз — ватанпарвар интернационалистлар. 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — «Ахборот». 20.45 — Ойбекнинг адабий портрети. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Чигит экиш кундалиги. 22.40 — Мусиқа жавони. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Қўғирчоқ фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 3-серияси). 18.30 — Концерт. 18.50 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — МОСКВА. 20.00 — **Болалар** (бадиий фильм). 21.40 — Концерт. 22.00 — «Сиҳат — саломатлик». 22.30 — Телеминиатюралар. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Фарзанд доғи** (бадиий фильм). 20.45 — Композитор С. Раҳманинов туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган кўрсатув. 21.50 — Ҳужжатли фильм.

7 АПРЕЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.50 — ТОШКЕНТ. 9.55 — Янгиликлар. 10.05 — Телеминиатюралар. 10.45 — Телефильм. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Мультфильмлар. 12.00 — Бугун — саломатлик куни. 12.30 — Концерт. 13.00 — Адабий ўқиш. 13.20 — **Совет Озарбайжони** (телефильм). 14.15 — СССР ва Венгрия бадиий ҳаваскорлари концерти. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — Ёш мухбирларнинг СССР космонавт учувчиси А. А. Леонов билан учрашуви. 16.15 — ТОШКЕНТ. 16.25 — Мультфильмлар. 16.35 — «Санъат ғунчалари». 17.10 — Ишга тушириладиган объектлар йўқламаси. «Совет Ўзбекистони» газетаси республика телевидениеси ва радиосининг қўшма рейди. 17.35 — «Ахборот». 18.00 — **Футбол:** «Пахтакор» — «Торпедо» (Москва). 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Марҳабо, талантлар (концерт). 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.25 — **Хоккей:** Швеция — СССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 12.00 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 4-серияси). 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 16.15 — МОСКВА. Фильм-спектакль. 18.55 — **Партком секретари** (телефильмнинг 1-2 сериялари). 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Концерт. 22.00 — «Ўзбекистон» киножурнали. 22.10 — **Майор Вихрь** (бадиий фильмнинг 1-серияси). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.15 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

8 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 10.10 — Шоирлар — болаларга. Пўлат Мўмин. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.45 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув. 12.15 — Мультфильмлар. 12.40 — Учинчи — зарбдор йил. 13.10 — Музикали программа. 13.40 — Қишлоқ хабарлари. 14.40 — Музикали киоска. 15.10 — Ёзувчи Чингиз Айтматовнинг ижодий саҳифалари. 16.10 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.10 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 17.40 — Студентлик — олтин даврим. 18.30 — Экран янгиликлари. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — **Телеминиатюралар.** 19.40 — «Ахборот». 20.00 — «ЗЕҲН» (республика областлари ёшларининг телевизион мусобақаси. Хоразм — Андижон). 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.25 — **Хоккей:** ГФР — СССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 11.35 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 5-серияси). 12.00 — Ўқув кўрсатувлари. 17.00 — МОСКВА. **Онтарио соҳилидаги саргузаштлар** (бадиий фильм). 18.35 — Концерт. 19.40 — «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси Ю. А. Жуков телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.10 — Концерт. 20.30 — Кинопанорама. 22.00 — ТОШКЕНТ. **Майор Вихрь** (бадиий фильмнинг 2-серияси). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.15 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/IV да **Улик малика ва етти паҳлавон ҳақида эртак** (кундузи), **Риголетто** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/IV да **Инқилоб тонги** (Бухоро). (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/IV да **Ужарлар.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет циркининг ҳайвон ўргатувчиси Бутуниттифоқ кўригининг лауреати **Б. Денисов Африка шерлари билан.**

КИНО

Шайтон малайлари иблис тегирмонида; Айиқ — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз соат 1.30, 4, кеч соат 6.30, 8.45 минутда).

Адрес: Ер планетаси — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 8.45 минутда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 12, 2, 3, 5, кеч соат 6, 8, 9 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 1, 4, кеч соат 7, 9.30 минутда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, 5 ва кеч соат 8 да), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 2 ва кеч соат 6 да), «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 6 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 9 да).

РУС ЁШ ТОМОШАБИНЛАР ТЕАТРИДА

1 апрелда

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ УЗБЕК МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ СПЕКТАКЛИ

Мирзо ИБРОҲИМОВ.

СЎНМАС ЧИРОҚЛАР

3 пардали драма

Комил ЯШИН таржимаси.

Саҳнага қўювчи режиссёр — **Н. ОТАБОЕВ.**

Бош ролларда:

Узбекистон ССР халқ артистлари: **З. МАДАЛИЕВ, С. АҲМЕДОВ, Я. МАМАТХОНОВ.**

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **Е. ҲАТАМОВА, Ж. ОХУНОВ ва бошқалар.**

Спектакль кеч соат 7 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Тошкент политехника институтининг ректорати ва жамоат ташкилотлари «Машина деталлари» кафедрасининг мудири доцент И. С. Сулаймоновга отаси

Сулаймон АЗИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 77. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 01315.